2/6 - APR 25 1951

New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 16 N. BROOKLYN. N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. BALANDŽIO (APRIL) 20 D. KAINA 10 C.

Dabar

KORĖJOJ RAUDONIEJI TRAUKIASI IR SIŪLO TAIKĄ

Kinų ir šiaurės korėjiečių daliniai, prisidengdami dirbtiniais dūmais, spaudžiami stiprių sąjungininkų tankų ir pėstininkų junginių pasitraukė į pusiasalio gilumą,— pranešama iš vyriausios vadovybės būstinės Tokio.

Priešas maskuodamasis dūmais norėjo apsunkinti sąjungininkų žvalgybai tyrinėjimo uždavinius. Iš 8-tos armijos būstinės buvo paneigtas spėjimas, kad komunistai jau dabar yra pasiruošę didesnio mąsto ofenzyvai, kaip anksčiau buvo laukta, bet kad jie yra nutarę tuo tarpu vengti didesnių susidūrimų su sąjungininkų daliniais, ir pamažu traukdamiesi šiaurės linkui.

Amerikiečių tankų daliniai, pasistūmėjo iki tų pačių vietų (Chorwon Kumhwa Hwachon), kur anksčiau buvo užtiktos stiprios sutelktos kinų ir š. korijiečių jėgos. Šiuo tarpu sutiko palyginti menką pasipriešinimą. Dabar frontas apie 100 mylių ilgumo yra nustumtas 15-19 mylių į šiaurę nuo 38 paralelės—buv. pietų Korėjos sienos.

Sąjungininkai savo operacijas tebevadina žudymo vardu (Operation Killer), duodami tuo suprasti, kad svarbiausias jų uždavinys yra sunaikinti kiek galima daugiau priešų. Bet tuo pat metu žingsnis po žingsnio ištisas savaites jie stumiasi priekin, priartėdami prie tokių svarbių tiekimo centrų, kaip Chorwonas.

Centriniame fronte Jungtinių Tautų kariai skynė pamažu kelią prie Punham upės, kur yra svarbioji užtvanka su elektros jėgaine Hwanchon. Pereitą savaitę komunistai buvo atidarę dalį užtvankos ir užtvindė aplinkinius plotus, apsunkindami sąjungininkams pasiekti šią vietovę. Dabar ši svarbi jėgainė yra "niekeno" žemėj, tarpufrontyje.

Priešo nuostoliai ir paskutinę savaitę buvo dideli. Iš 8-tos armijos būstinės paskelbta, kad tik per vieną dieną (pirmadienį) buvo užmušta ir sužeista 2,380 komunistų tik per susidūrimus su pėstininkų daliniais.

TIKRIEJI PRIEŠO TIKSLAI NEAIŠKŪS

Fronto pranešėjai nėra visiškai tikri, ko komunistai savo dūmų maskuotėmis iš tikrųjų siekia. Tuo tarpu jie traukiasi, bet galimas dalykas, kad jie tuo nori suklaidinti sąjungininkus, ir po kurio laiko traukimosi, pradėti didžiąją pavasario ofenzyvą. Amerikos spaudoje paplito tvirtinimai, kad komunistai yra padrąsinti MacArthuro nušalinimu, ir kad sąjungininkai kiekvienu momentu gali patirti dar didesnį priešo antpuolį, negu anomis MacArthuro vadovavimo dienomis.

Tuo pat metu Kinijos ir Š. Korėjos komunistai pradeda kalbėti ir apie susitaikymą. Tokią mintį paleido Šiaurinės Korėjos užsienių reikalų ministeris. Jis kartu suminėjo ir sąlygas, kuriomis būtų galima atstatyti taiką Korėjoj, būtent atitraukiant visas svetimas jėgas iš Pietinės Korėjos.

Nors paprastam stebėtojui tai atrodo niekas daugiau, kaip politinis manevras, Jungtinių Tautų diplomatiniai tarpininkai iš Azijos ir Arabijos šalių, yra turėję visą eilę pasitarimų New Yorke dėl taikos atstatymo Korėjoj. MacArthuro pašalinimas laikomas ne tik jų, bet ir Vakarų sąjungininkų, kaip anglų ir prancūzų, patogiu ženklu užmegsti taikos derybas su komunistais.

Bet žinant, kad komunistai nori į tas derybas įtraukti ne tik komunistinę Kiniją, bet ir Sovietų Sąjungą, kuri iš savo pusės reikalauja, kad jai ir Komunistinei Kinijai būtų leista tvarkyti visi Tolimųjų Rytų reikalai, neišskiriant ir Japonijos ateities, vilčiu tikram susitarimui ir taikai Korėjo yra labai maža.

Prezidentas Hary Trumanas gavo prezidento W. Wilsono vardo medalį už garbingą tarnybą. Paveiksle matome prez. Wilsono dukterį Eleonorą McAdoo ir dr. Gideonse, kurs turi didžius nuopelnus Amerikos lietuviams, nes būdamas anuomet prez Wilsono sekretorium, Lietuvai ir lietuviams parodė didelį palankumą.

GENEROLO MACARTHURO DIENA NEW YORKE

MacArthuras Ameriką apleido prieš keturiolika metų ir jis nė karto nebuvo grįžęs namo. Karo žygio metu jį lydėjo visą laiką jo žmona, su kuria jis buvo vedęs tik dešimtį dienų prieš išvažiavimą. Generolo 13 metų sunus gimė Tolimuose Rytuose ir lig šiol dar buvo nebuvęs Amerikoje.

Miestai, kuriuos Tolimųjų Rytų karo vadas pravažiuoja tą dieną paskelbia MacArthuro diena. Visur jį lydi šimtai tūkstančių žmonių, visur jo garbei keliamos iškilmės.

New Yorko meras Impelliteri penktadienį, kada generolas MacArthuras atvyks specialia proklamacija paskelbė "MacArthuro diena."

Prezidentas Trumanas nenorėdamas sutrukdyti gen. MacArthuro sutiktuvių atsisakė nuo savo numatytos kalbos Washingtone ketvirtadienį laikraščių redaktorių susirinkime.

Penktadienį New Yorko mokyklos neveiks ir miesto įstaigų tarnautojai bus atleisti nuo darbo, tad MacArthuro sutikti susirinks milijoninės minios.

Iš Washingtono MacArthuras atskris lėktuvu ir iš aerodromo nuvyks tiesiai į jam paruoštus apartamentus Waldorf-Astoria viešbutyje. Penktadienį bus paradas, eisenos ir priėmimas City Hall.

Politiniai klausimai šiomis dienomis nustumti šalin. Tauta sutinka savo garbingiausį karo vadą ir reiškia jam dėkingumą už didžius jo nuopelnus paskutinio karo ir taip pat pokario laikais. Jungtinių Valstybių istorijoje ne daug buvo žmonių, kurie užsitarnautų savo nuopelnais tautos gynime tokį didelį ir visuotiną pripažinimą.

MacArthuras apvažiuos žymesnes gatves ir jį pamatyti ir pasveikinti galės didelė dalis Metropolijos gyventojų.

JAPONAI IŠLEIDO SAVO UŽKARIAUTOJĄ VERKDAMI

"MacArthur liks visados mūsų širdyse. Mūsų durys, mūsų širdys bus jam visada atidarytos," rašo japonų laikraštis.

Penkis ir pusę metų viešpatavęs, kaip nevainikuotas Japonijos karalius, MacArthur, — jos užkariautojas, apleido šį kraštą įstabiomis ir visoj žmonijos istorijoj negirdėtomis dramatinėmis aplinkybėmis: jo nugalėti vakar dienos priešai — japonai atsisveikino su juo kaip su savo išgelbėtoju, bet ne kaip užkariautoju, su ašaromis akyse apgailestaudami jo išvykimą.

Žymiausias ir įtakingiausias japonų dienraštis The Nippon Times, atsisveikindamas su generolu, straipsny, pavadintame "Iki pasimatymo," šitaip rašo:

"Kai generolas MacArthur sės į lėktuvą, vykdamas į Amerikos Jungtines Valstybes, 83 milijonai dėkingų japonų linkės geriausio pasisekimo. Sunku žodžiais apibudinti ką šis vyras yra nuveikęs Japonijos naujam ir demokratiniam atgimimui. Japonų širdys yra perpildytos liudėsio, kai dabar tenka su juo atsisveikinti.

Daugiau kaip penkis ir pusę metų generolas MacArthur buvo neatskiriama tautos asmenybė. Kai jis 1945 m. rugpiūčio 30 d. atvyko čia, žmonės buvo netekę dvasinės jėgos ir vilties. Miestai buvo paversti į griuvėsius, fabrikai su stoję dirbti, nebuvo ko valgyti, susisiekimas buvo suardytas. Tautos vadais buvo žiauriai nusivilta. Atrodė, kad priartėjome pasaulio pabaigą. Vities netekę žmonės laukė baisesnių dalykų iš nukariautojo generolo.

Skirtumas tarp anų dienų ir šių dienų Japonijos yra toks pat, kaip tarp mirties ir gyvybės. Šiandien generolas MacArthur palieka demokratinę tautą, kurios vilitys niekados nėra buvusios didesnės kaip dabar. Miestai buvo atstatyti, ir jie šiandien auga toliau. Maisto yra pakankamai. Susisiekimo priemonės sutvarkytos, nauji, demokratinių pažiūrų vadai iškilo visose gyvenimo srityse.

Šių laimėjimų per palyginti trumpą laiką pasiekta tik

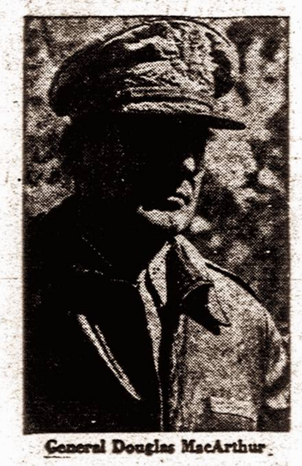

General Douglas MacArthur

dėka generolo nuostabiems vadovavimo sugebėjimams, dėl kurių jis laimėjo visos japonų tautos pasiryžimą bendradarbiauti. Niekur istorijoj negalima užtikti tokio pavyzdžio, kad užkariautosios armijos vadas įgytų visuotinę užkariautosios tautos meilę ir pagarbą.

Šių trumpų penkių metų bėgyje japonų gyvenime įvyko taikia revoliucija. Vėl nerasime istorijoj pavyzdžių, kad kur nors ir kada nors tauta būtų galėjusi atlikti tokias milžiniškas reformas kaip Japonijoj, per MacArthuro administravimo laikotarpį.

Pirmiausia milijoninė armija buvo išskirstyta, karo meto, žmonių pasitikėjimo netekę vadai buvo nušalinti nuo viešojo vadovavimo. Kitas svarbus žingsnis buvo naujoji konstitucija, pagal kurią suverenumas buvo užtikrintas pačiai tautai ir garantuotos visos pilietinės teisės. Ūkiniai galybės šaltiniai buvo decentralizuoti ir ekonominis gyvenimas stabilizuotas. Pravesta žemės reforma, nauji įstatymai užtikrino darbininkų teises ir jų gerovę, ir tos tvarkos pasekoj ėmė kilti prekių ir maisto gamyba. Moterims buvo suteiktos lygios teisės su vyrais. Modernizuotos sveikatos ir sanitarinės institucijos. Decentralizuojant visą valdymosi sistemą, mokyklų ir švietimo reikalai buvo pastatyti ant sveikų, demokratinių pagrindų.

Iš naujo valstybinį gyvenimą pertvarkant, buvo prisilaikoma taikos, demokratijos ir krikščioniškos brolystės dėsnių, simbolizuojančių visą generolo veiklą.

Generolas MacArthur buvo pirmas, kuris siūlė kiek galima greičiau nuimti okupacinį režimą ir sudaryti taikos sutartį. Nežiūrint kritikos balsų, jis mėgino pamažu grąžinti šalies kontrolę japonų institucijai. Tas aiškiai rodo generolo tikėjimą japonų tauta.

Mes liūdime, kai jis apleidžia mūsų kraštą. Jis visados ras vietą mūsų širdyse. Mūsų durys ir mūsų širdys bus visados jam atviros. Mes imkime jam viso geriausio, kur jis bebūtų.

Istorija ilgai minės herojišką generolo MacArthuro asmenį, kaip kari, valstybės vyrą ir demokratijos kūrėją."

TITO TARIASI SU GRAIKIJA

Belgrado žiniomis maršalas Tito pareiškęs Graikijos atstovams, kad jis sutinka pasikeisti karinio pobūdžio žiniomis. Šie pasitarimai įvykę visiškoje paslaptyje. Kompetentingi stebėtojai sako, kad šis faktas turi didelės reikšmės netik Balkanams, bet artimiesiems Rytams.

Dabar jau esą aišku, kad Tito visai pakeitė savo pirmykštę politiką. Juk 1948 m. Tito viešai palaikė graikus partizanus ir veikė prieš Atenų vyriausybę.

Derybos tarp Belgrado ir Atėnų buuvsios užmegztos tarpininkaujant tretiems asmenims. Sovietų agresijos akivaizdoje Jugoslavija ir Graikija žymiai suartėjo. Nei viena minėta šalis nebenori atsidurti toje pačioje situacijoje, kokioje jos buvo 1941 metais. Juk tais laikais Bulgarija, Albanija, Vengrija ir Rumunija buvo visiškoje vokiečių italų ašies įtakoje. Ir tais laikais Graikija, kartu su Jugoslavija buvo laisvos nuo tos įtakos, bet joms grėsė jau minėti Berlyno-Romos satelitai, o svarbiausia galinga Hitlerio armija. Dabar padėtis ne kuo pakitėjo. Jau minėti satelitai yra visiškoje Maskvos įtakoje, o rusų armija taip pat pavojinga abiem kraštam. 1941 m. Graikijos maršalas Papagos pradėjo derybas su Jugolsavija balandžio 3 dieną, o jau balandžio 6 dieną Hitlerio gaujos Graikiją ir Jugoslaviją užpuolė.

Abi valstybės nenorėtų, kad panaši padėtis dar kartą pasikartotų. Jeigu sovietams pavyktų suardyti Jugoslavijos-Graikijos koaliciją, tai žymiai pablogėtų bendra padėtis visuose artimuose Rytuose.

REPUBLIKONAI IR PIETŲ DEMOKRATAI

Šią savaitę šaukiamas republikonų pasitarimas su pietinių Valstybių demokratais. Šio pasitarimo tikslas esąs sujungti abiejų partijų jėgas ateinantiems rinkimams.

Pasitarime bus išrinkta komisija iš keturių republikonų ir keturių pietinių valstybių demokratų. Ši komisija turės išdirbti bendrą politinę programą.

ATOMINIŲ LĖKTUVŲ BAZĖS TURKIJOJE

United Press žiniomis, Amerikos technikai ir kitokie specialistai visu įtempimu skuba statyti atominių lėktuvų bazes, aerodromus, kurie, kaip žiedas, sups iš visų pusių Sovietų Sąjungą ir jos dominuojamas šalis.

Centrinė bazė Turkijoj ruošiama Adanoj. Iš aerodromo galės operuoti B36 ir kiti didieji, tinką atominiam bombardavimui, lėktuvai. Adaną saugo aukšti, iki 10,000 pėdų, kalnynai, kas palengvina jos apsaugą nuo priešo puolimų.

Kita didelė oro bazė statoma Diarbakir, rytinėj Anatolijoj, į vakarus nuo Araratokalno, Armenijos pašonėj. Pakilę lakūnai gali iš čia lengvai įžiūrėti skraidančius Armenijos erdvėj sovietų lėktuvus, kurių svarbiausias uždavinys — saugoti žibalo versmes Kaukaze.

Į pietus nuo Marmuro jūros, yra dar dvi sąjungininkų lėktuvų bazės Turkijos teritorijoj, Balikesire ir Bandarmoj. Lėktuvai, operuoją iš šių bazių Turkijoj, galės per valandą pasiekti pačias svarbiausias Sovietų Sąjungos vietas, kaip naftos pramonės versmes ir rafinerijas Kaspijos pajūry. Maskvą iš čia galės pasiekti lėktuvais su atominėmis bombomis per 3 valandas.

IŠ VISO PASAULIO

— Atominių ginklų šnipas Fuksas, kuris, kaip žinia, sėdi Anglijos kalėjime, visą laiką dirbo savo specialybėje ir išradęs visai naujo tipo atominę bombą. Ši bomba nesanti panaši į ligšiol gaminamas atomines bombas.

—Irano kariuomenės daliniai numalšino sukilėlius Anglijai priklausančiose anglies kasyklose.

— Jugoslavijos diktatorius Tito susirgęs. Gydytojai nustatė, kad jis serga tulžies liaukos uždegimu.

— Texaso valstybėje buvo kaimelis kuris lig šiol turėjo Trumano vardą. Dabar gyventojai nusprendė savo gyvenvietę pavadinti MacArthuru.

— Naujokų ėmimo vadovybės pranešimu tiems studentams kurių mokslo požymiai yra geri, karo tarnyba bus atidėta.

— Kinų nacionalistų laikraštis China News pareiškė, kad MacArthuro atšaukimas palaužė kinų nacionalistų priešinimosi dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis.

— Vengrijoje vėl įvestos duonos kortelės. Komunistinė spauda aiškina, šią priemonę tuo, kad turtingi ūkininkai (buožės ir kulokai) javais šeria gyvulius ir neparduoda jų valdžiai.

— Buvusi kino artistė Hampton išvyko iš New Yorko į užmiestį, kur buvo statomas jos vasarnamis. Piešikai, patyrę, kad jos nėra namie, įsilaužė į jos namus ir pavogė brangenybių ir kailių viso 330,000 dol. sumai.

—Grand Rapids, Mich. turtingas gyventojas Robert LeRoy sužinojęs, kad jo žmona Wayne yra intymiuose santykiuose su kaimynu Westlundu, nužudė pirmą meiluži, paskui žmoną ir, pagaliau, pats nusižudė. Liko trejetas vaikučių našlaičių.

Atsikraustė į Brooklyną
Dar apie gen. MacArthurą
Pirmas toks atsitikimas
"Lietuvio išeivio teismas"

JUOZAS TYSLIAVA

Bostono Darbininkas, kaip ir anais laikais Laisvė, atsikraustė į Brooklyną.

Tai, žinoma, nieko naujo, nes šis katalikų laikraštis ir čia eis tik du kartus savaitėje.

Kiek daugiau dėmesio vertas tas faktas, būtent, kad "šis Amerikos numeris yra paskutinis..."

Na, bet to paties likimo susilaukė ir kitas katalikų savaitraštis, Pittsburgho Lietuvių Žinios, kurias, kaip ir brooklyniškę Ameriką, nusavino Lietuvos pranciškonai.

Žodžiu, staiga, beveik vienu plunksnos pabraukimu, mūsų katalikai neteko dviejų laikraščių.

**
*

Jau kuris laikas kalbama apie naują komunistų puolimą Korėjoje.

Todėl, atleisdamas generolą MacArthurą iš pareigų, prezidentas Trumanas šį kartą ypač rizikavo.

Jeigu, pavyzdžiui, Trumanui pasisektų, kaip jis savo kalboje pareiškė, užgesinti Korėjos gaisrą pirma, negu jis apims visą pasaulį, tai, savaime suprantama, būtų didelis laimėjimas

Bet jeigu įvyktų priešingai, ypač jeigu komunistams pasisektų mūsiškius išstumti iš Korėjos...

Tuo atveju kiekvienas pasakytų:

"Mat, kas atsitiko, kai MacArthurą pašalino..."

**
*

Į ką išsivystys dabartinė kova dėl MacArthuro atleidimo, tuo tarpu sunku pasakyti.

Pagaliau, tai pareis ir nuo paties generolo, kuris dar būdamas Japonijoje pareiškė nelinkęs iš armotų į žvirblius šaudyti...

Neigiamiausia šios kovos pusė, žinoma, yra ta, kad generolo MacArthuro pašalinimą republikonai tuojau šoko išnaudoti savo partijos tikslams.

Tiek republikonams, tiek, žinoma, demokratams dabar rūpi 1952 metų rinkimai...

**
*

O tuo tarpu prezidento Trumano atstatytą generolą MacArthurą japonai išlydėjo su ašaromis akyse.

Imperatorius Hirohito, kurį japonų tauta garbina kaip Dievą, taip pat buvo atvykęs atsisveikinti generolą.

Tur būt pirmas toks atsitikimas istorijoje, kad tauta garbintų savo nugalėtoją.

Šiuo atveju, tiesa, būtų galima, prisiminti ukrainiečius, kurie tebegarbina lietuvius, kadaise valdžiusius jų tėvynę.

Na, bet tai buvo tais laikais, kai dar Kolumbas nebuvo gimęs...

**
*

Neseniai Bostone įvyko "lietuvio išeivio teismas," kurio sprendime, tarp kita ko, skaitome:

"Ar kaltas lietuvis emigrantas, kad jis pernelyg lengva ranka nuėjo palaidais keliais (neatsakingai girtauja, pametą šeimą, nesirūpina vaikais ir tt.) tuo paskleisdamas nepalankią opiniją apie lietuvius?"

Ten pat atsakoma:

"Kas, iš nuteistųjų, šiais metais sumokės bent vieną dolerį lietuvių kultūros reikalams, bus išteisintu."

Žodžiu, Bostono "teismas" buvo gana švelnus tiems, kurie "lengva ranka nuėjo" ir "neatsakingai girtauja."

Amerikos Lietuvių Savaitė

TREMTINIAI PAGERBIA GLOBĖJUS

PHILADELPHIA, Pa. — Balandžio 29 d., sekmadienį, Tremtinių Draugija ruošia globėjams ir geradariams pagerbti pobūvį. Pobūvis įvyks didžioji Town Hall, Broad ir Race gatvių kampe. Geradariams ir globėjams bilietus parūpina tremtiniai, juos įsigydami, kiek galima greičiau, Lietuvių Banke, 235 N. Broad St., pas draugijos iždininką Balčių, 1424 S. 3rd St. ar pas kitus platintojus. Tie tremtiniai, kurie iš Philadelphijos išvyko, prašomi savo globėjų adresus ir pavardes pranešti draugijos valdybai, prisiunčiant po 3 dolerius už kviečiamą asmenį, kad pastaroji galėtų jų globėjams bilietus laiku įteikti ir kad nei vienas, tremtiniams pagelbėjęs, neliktų nepagerbtas.

Pobūvyje gali dalyvauti ne tik tremtiniai ir jų globėjai, bet ir visi kiti philadelphiečiai. Patsai parengimas bus tikrai šaunus ir, manoma, kad atsilankys milžiniškas dalyvių skaičius. Todėl labai maloniai prašoma bilietus įsigyti kiek galima anksčiau, kad būtų įmanoma viską tvarkingai paruošti.

Draugijos valdyba yra tikra, kad visi tremtinia pasirūpins savo geradarių atsilankymu, kur jiems bus išreikšta pagarba ir įteikti specialūs padėkos lapai. Taip pat ji tikisi, kad atsilankys ir kiti lietuviai, kurie su tremtiniais iki šio laiko neturėjo jokio ryšio, ir kad šis vakaras bus tikriausias žingsnis artimai susigyventi.

Pobūvis prasideda punktualiai 6 val. vakaro, bet svečiai kviečiami rinktis jau nuo 5 val., kad iki pradžios suskubtų užimti vietas.

Rengimo Komitetas

DETROITO LIETUVIŲ VEIKLA

DETROIT, Mich. — Kovo 31 d. BALF sekmingame vakare buvo suvaidinta Vytauto Alanto 3-jų veiksmų įdomi komedija "Buhalterijos Klaida". Pastatė ir režisavo aktorius Justinas Pusdešris. Vaidino Meno Kolektyvo nariai. Iš visų savo gražiu ir meniškų vaidinimu išsiskyrė J. Pusdešris. Verta dėmesio jauna, bet gabi aktorė megėja Danutė Racevičiūtė. Kazys Gricius, Aleksandras Gubilas ir Jonas Acus vaidino vykusiai, be didesniųjų priekaištų. A. Gubiliui patartina garsiau kalbėti. Sena ir gera vaidintoja Juzė Griciuvienė. Leopoldas Heiningas, pirmame veiksme perdaug saržavęs valdininko sekretoriaus tipą, antrame ir trečiame veiksme pasirodė geriau. Liūda Griškelytė dar visai jauna vaidintoja turėtų būti drąsesnė. Aplamai paėmus, suvaidinta vykusai ir gražiai. Veikalo autorius savo glaudžiame žodyje reikšdamas pasigėrėjimą, pastebėjo, kad piršlybos scena buvo geriau suvaidinta kaip kad kitur.

Vaidintojus širdingai ir maloniai pasveikino BALF skyriaus pirmininkė E. Paurazienė ir veikalo autorius Vytautas Alantas. Publika karštais plojimais išreiškė karščiausią padėką autoriui, vaidintojams ir BALF skyriui, kuriam visą laiką vadovauja sumani ir energinga pirmininkė p. E. Paurazienė.

DAINOS VAKARAS

Amerikos Lietuvių Balso radijo klubas, vadovaujamas gabios ir energingos pirmininkės p. H. Raubienės, balandžio 22 d. Ukrainiečių salėje, 4655 Martin Ave., ruošia įdomų ir turiningą dainos koncertą - vakarą. Programoje — iš operos "Pagirėnai"— Vytasio Šimkaus, Tėvynėn, Ant Marių — Broniaus Budriūno ir visą eilę kitų Amerikoje negirdėtų dalykų išpildys Radio Klubo choras, vadovaujamas talentingo muzikos B. Budriūno. Dalyviai tuės malonumo klausytis solo, duetų, kvartetų, moterų ir mišraus choro dainavimo.

ALB Radio klubas vaidina idealį vaidmenį ne tik vietos lietuvių kultūriniame ir visuomeniniame gyvenime, bet ir apskritai Lietuvos laisvinimo eigoje.

Todėl kiekvienas sąmoningas lietuvis turėtų visomis išgalėmis klubą palaikyti.

KERKELĖ DARBO KABINETĄ

Optometrijos daktaras Jonas J. Sims, akių patikrinimo ir akinių pritaikymo specialistas, žinomas visuomenininkas ir kultūrininkas, savo darbo kabinetą perkėlė naujon vietą Nr. 3841 35th St., Detroit, 6, Michigan.

PAVASARINIS KONCERTAS

ALTS skyrius gegužės 6 d. Lietuvių svetainėje, 4655

PAGERBS ŠV. JURGĮ

Vietos skautės ir skautai kruopščiai ruošiasi pagerbti pasaulio skautų globėją Šv. Jurgį. Balandžio 22 d. numatoma abiejų tuntų sueiga su menine programa.

IŠ TREMTINIŲ GYVENIMO

Žinomas Lietuvoje diplomuotas fermentacinės pramonės inžinierius, chemikas Jonas Vilutis, alaus daryklų spirito varyklų ir mielių gaminimo specialistas, dirba didžiausiame Chicagos "Canadian Ace" bravore.

Jonas Vilutis yra augštuosius mokslus baigęs Lietuvoje ir Čekoslovakijoje, kur dirbo garsiame pasauly "Prazdros" bravore — Pilzene ir "Staroprasen" — Prahoje, Vokietijoje — "Zum Lowenbrau", Minchene, Lietuvoje — kaip atsakingas aludaris "Gubernija" bravore, Šiauliuose, didžiausia ir moderniškiausiame Pabaltės Valstybėse bravore. Alaus gaminimo srityje yra pasižymėjęs ir apdovanotas eile ženklų.

Vl. Pauža

"Iš Dūminės Lušnelės"

Šiuo vardu K. B. Kraučiūnas išleidžia savo jumoristinių eilių knygą, kuriai jis ieško platintojų. Kviečiami prisidėti prie knygos išleidimo. Kas atsiųs iki gegužės mėnesio pabaigos bent vieną dolerį, bus pažymėtas (vardas ir pavardė) knygoje ir gaus pačią knygą. Rašykite:

K. B. Kraučiūnas,
183 Fountain Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų
krautuvė 861 Bank Street
Degtinės krautuvė
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir
V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

Tremtinių padėkos už BALF šalpą

Vladas Martišius, Dortmund Husen, Wortiekerstr. 58, rašo:

"Didžiai gerbiami BALF-ui aukotojai. Dortmundo ir apylinkės Lietuvių Draugija, susirinkusi apkalbėti savo reikalus ir prisiminusi visą tą gerą, kurį susilaukė iš Tamstų didelio trūkumo ir nedatekliaus metais — siunčia Tamstoms nuoširdžiausią padėką ir iš visos širdies linki Naujais 1951 Metais geriausios kloties. Tepavyksta Jūsų kilnusis darbas, tepasiekia jis kiekvieną globos reikalingą, karo apystovų nuvargintą lietuvį."

Vladas Martišius

Regina Ragauskienė, Bargteheide, Markstr. 18, rašo:

"Nuoširdžiai dėkojame už gautus BALF rūbus. Tai buvo didelė parama mūsų dabartinėje būklėje. Daugumoje esam našlės su vaikais ir gyvename tik iš pašalpų. Keletas gaunamų markių išeina maistui ir būtiniausiems reikmenimis įsigyti, todėl kiekvienas atsiųstas rūbas sudaro mums didelę reikšmę."

Regina Ragauskienė ir vaikai

Marijona Jonelaitienė, Meldorf, Sudertitmarchen, rašo:

"Visų Melfordo seniūnijos lietuvių vardu tariu širdingą dėkavonę BALF-ui už mums prisiųstas, taip gausias gėrybes. Dėkojame visiems nepažįstamiems Amerikos lietuviams aukotojams ir visiems, kurie prisidėjo prie rūbų rinkimo ir jų persiuntimo. Tegul Dievas Juos laimina ir laiko savo globoje."

Marijona Jonelaitienė
Melfordo lietuvių senunė.

Naujai atvykusieji

Burtavičius Adolfas, Jadvyga, Chicago, Ill.

Dirmeikis Jurgis, Waterbury, Conn.

Dumasius Jurgis, Detroit, Mich.

Gartigas Albertas, Jadvyga, Joana-M., Elena-K., Ricardas, Hedwig, Irene, Omaha, Nebr.

Jonusas Petras, Jadvyga, Danguolė, Grand Rapids, Mich

Jurkunas Juozas, New Britain, Conn.

Kizilauskas Maksas, Marijona, Marija, Short Hills, N. J.

Klygis Stepas Brooklyn, N.Y.

Krauciunas Else, Sonia, Emanuelis, Ronald, E. St. Louis, Ill.

Kubaitis Karolis, Ludmila, Linden, N. J.

Kutaitytė Jurate, Vaidotas, Buckland, Calif.

Lalis Fabijonas, Albina, Dearborn, Mich.

Liutkevičius Juozas, Ona, Philadelphia, Pa.

Mataitis Vaclovas, Aloyza, Philadelphia, Pa.

Meizys Juozas, Cincinati, O.

Noreikienė Antanina, Vaclovas, Chicago, Ill.

Pleckaitis Antanas, Chicago, Ill.

Reichartaitė Janina, Indiana.

Sadauskas Anicetas, Birute, Valdemaras, Illinois.

Sakalauskas Antanas, Cintinnati, Ohio.

Snarskis Steponas, Veronika, Chicago, Ill.

Tupciauskas Juozas, Brooklyn, N. Y.

BALF Centras

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

STANLEY SHUKIS
Pristato į namus pirmos rūšies medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t.
Priimami užsakymai
Atvksta į namus pamieruot
607 Washington Ave.
Waterbury, Conn.

TŲ PRAKALBŲ ILGAI NEUŽMIRŠIU

HARTFORD, Conn.— Balandžio 1 d. vietos TMD skyrius surengė ministerio V. Sidzikauskos ir Vienybės redaktoriaus J. Tysliavos prakalbas. Liet. Pil. Klubo salė prisirinko pilna ir užpildė visas sėdimas vietas. Publika buvo tvarkinga ir atydi. Pirmas į žmones prabilo p. Tysliava. Išsyk atrodė, kad jis tik šiaip sau pašnekės ir tiek. Bet kuomet palietė tremtinių ir senųjų amerikiečių skaudžiausias sugyvenimo vietas, klausytojų susidomėjimas įsitempė ir buvo šventa tyla. Tysliava gerai supranta tremtinį ir senąjį amerikietį, jis su didele meile pabrėžė, kad čionykščiai lietuviai yra broliai tremtnių tėvų, kad čionykštės mamytės yra tokios pat mūsų mamos, kaip Lietuvoje, pas kurias malonu vasarą buvo nuvažiuoti į kaimą ir su kuriomsi rasdavome bendrą kalbą, kad čionikščiai lietuviai sukrovė, nelyginant Lietuvos mamos drobes skryniose, brangų kraitį pavidale organizacijų, bažnyčių, mokyklų, klubų ir t.t. ir atsikvietė tremtinius, kad jiems šita kraitį perduoti. Tremtiniai privalo įsijungti į bendrą čionykščių kultūrinį bei visuomeninį darbą, įnešti naujos galvosenos, pavaduoti juos senatvėje ir tęsti jų pradėtą statyti Lietuvos laisvės paminklą, papuošti jį visų lietuvių bendrojo darbo vainiku — laisva demokratiška Lietuva.

Tysliava Dievo apdovanotas brangia iškalbingumo dovana. Jis yra liepsna, jis pats dega, uždega ir klausytojus. Tokia kalba yra daugiau, negu daina, negu muzika, ji yra magiškas veiksmas, į žmogaus protą, jausmus ir į jo fiziką, niekas nepavargo klausydami. Tokias kalbas reikėtų išsiuntinėti į mokyklas jaunimui, kaip pavyzdį ir laikyti, kaip istorines šių laikų pastabas. Tysliava brangi asmenybė. Tysliavą mes turime tik vieną.

Antra kalba buvo ministerio V. Sidzikausko. Kiekvienas jo žodis pasvertas, apmąstytas, atsargus ir santūrus. Mums, lietuviams, daugelis svetimtaučių pavydi tokio prityrusio diplomato, kuris išvarstė visų didžiųjų valstybių diplomatų duris, supranta ir mato pačius gudriausius diplomatinius vingius bei užslėptus kampelius. Savo kalboje ministeris pabrėžė dabartinio momento svarbą su visokiais išradimais, ypač karo srityje, Amerikos jėgą, jos ryžtingą apsisprendimą, mūsų vieningumą, kovą dėl išalisvinimo tėvų žemės, svarbą 10 tautybių komiteto, kurio nariu jis pats yra, didelę reikšmę Voice of America ir pagaliau lietuviškosios bendruomenės reikalingumą.

Šias kalbas paįvairino nenuilstamos Hartfordo lietuvių menininkės: dramos aktorė p. Katiliūtė — JanušKevičienė ir muzikė p. Dvarionaitė-Minukienė. Jos davė puikią melodeklamaciją. Abi jaunos, gabios ir daug žadančios lietuvių garbei.

Garbingiems svečiams priimti, buvo suruošta vakarienė p. Stankevičienės namuose. Stankevičienė yra ilgametė TMD narė ir savo pasiaukojimu užsitarnauja didžiausios pagarbos ir padėkos.

Visą šių prakalbų suorganizavimą, tvarkymą ir paruošimą atliko p. W. M. Chase, skyriaus pirmininkas ir p. Strazdas — jo pavaduotojas.

J. G—nė

BROADWAY RESTAURANT
Geras maistas, įvairūs gėrimai
Charles G. Slokus, Sav.
(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)
154 East Main Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-9766

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

CASINO GARDEN RESTORANAS
William ir Mary Lang, *Sav.*
AMERIKONIŠKI IR LIETUVIŠKI VALGIAI
SALĖ PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui.
128 NORTH ELM ST.,
WATERBURY, CONN.
Tel.: 4-9920

LIETUVIŠKA UŽEIGA
J. GUTAUSKAS, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė
201-203 E. Chapel Street
New Haven, Conn.

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriušaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-7285

KURIE SERGAT ARTHRITIS ir REUMATU

kam jums kentėti be reikalo, jeigu galima jums padėti! Greitai ir tikrai pajausite palengvėjimą, vartodami mūsų dar niekeno nepralenktą vaistą

PARAPACK parafino putas.

Pageidaujant, vaistai pristatomi jumis į namus.

Mes turime krūvas padėkos laiškų, gautų iš patenkintų pacientų.

Nemokamai tikriname savo vartotojų sveikatą.

Parapack—putos jau daugiau kaip 10 metų vartojamos 100 institutų Vokietijoj, Austrijoj ir Šveicarijoj su dideliu pasisekimu. Tai yra šis srities garsaus mokslininko išradimas.

Norint smulkesnių žinių telefonuokite arba rašykite

PARAPACK Health Institute
175 Jackson Str., Hempstead, L. I.
Tel.: Hempstead 2-1469
Kasdien atidara nuo 2 iki 8 val.
Lengvai pasiekti LIRR traukiniu. priešai sNassau autobosų stotį.
Prieš arba po darbo valandų arba sekmadiesiais skambinkit šiuo telefonu: IRonside 6-8073

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos aknys, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai surinkti nuo saulės tekėjimo ligi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmučiausia saulė teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos, Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egypto, Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centralinės Amerikos, Mexikos, Šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžiasi. Įmerk Trejanką į ruginę ir gerk po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pakelį. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

ONĄ ŠERMUKŠNIENĘ ATSIMINUS

Vienybėje jau buvo rašyta apie Onos Šermukšnienės mirtį. Jos mirtis buvo nelauktas smūgis ne tik velionės artimiesiems, jos šeimos nariams, bet ir visiems tiems Maspetho lietuviams, kurie ją pažinojo. Tai buvo labai malonaus būdo moteris, kurios atmintis gyvųjų širdyse ilgai neišdils.

Velionė Ona Šermukšnienė kilusi iš Žeimių k., Liškiavos valsč., Alytaus apskr. Velionė į šią šalį atvyko, būdama jauna. Tai buvo 1909 m. 1914 m. ji ištekėjo už Vinco Šermukšnio, ir jiedu sukūrė gražią pavyzdingą šeimą.

Deja, žmogaus gyvenimas praeina, kaip graži pasaka. Velionė, sulaukusi vos 55 metų amžiaus, turėjo palikti savo mylimą vyrą Vincą, dukterį Stellą su trimis anūkais ir sūnų Juozą, kuris yra New Yorko miesto trafiko policininkas, be to, seserį Mariją Lučinskienę.

Velionės Ona buvo ilgametė Vienybės skaitytoja, vietos draugijų narė ir, aplamai, tauri lietuvė. Ji, kaip ir daugelis jos kartos ateivių, visą savo gyvenimą rūpinosi lietuviškumo palaikymu. Ir tai ji praktikavo savo pačios šeimoje, nes vaikai buvo auklėjami lietuviškoje dvasioje.

Kaip jau sakyta, velionė Ona Šermukšnienė buvo visų mylima ir gerbiama. Nenuostabu, kad jos paskutinėje keloinėje į Šv. Jono kapus dalyvavo tiek daug palydovų.

Tebūnie lengva Tau, Ona, Amerikos žemelė. **M. K.**

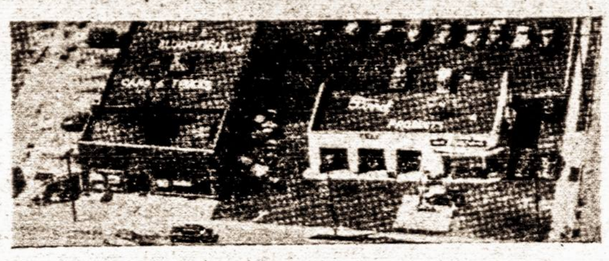

HEmpstead 2-3800
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
THERE'S A NEW Ford IN YOUR FUTURE
Herbert & Bloomfield, Inc.
110 HEMPSTEAD TURNPIKE
Franklin, Square, N. Y.

TĖVŲ DĖMESIUI

Marijanapolyje, Tėvų Marijonų Kolegijoje, šią vasarą yra rengiama lietuviams berniukams vasaros stovykla. Stovykloje berniukai bus gerai maitinami, prižiūrimi specialistų mokytojų ir mokomi lituanistinių dalykų. Užsakymai jau priimami šiuo adresu: Dr. A. Šerkšnas, 231 Woodstock Ave., Putnam, Conn. Užsisakant vietą, reikia pažymėti šiuos dalykus: tėvų adresą, vaiko vardą ir amžių. Smulkios informacijos užsirašiusiems bus suteiktos vėliau. Jeigu stovykloje pritruktų vietų, pirmenybė bus pirma užsirašiusiems.

A. PAKENAS AND SONS
SIUVYKLA IR VALYKLA

A. Pakenas

Mes siuvame, taisome ir valome drabužius pačiomis moderniausiomis mašinomis ir priemonėmis.

Mūsų gamybos ir medžiagos kokybė, palyginti, yra geresnė, negu kitur.

Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai

UŽSAKYMUS PRIIMAME IR IŠ KITUR

Krautuvė
138 E. MAIN ST.

Dirbtuvė
110 BROOKSIDE AVE

AMSTERDAM, N. Y.
Tel. 1321 Tel. 5083

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

NEW BRITAIN, CONN.

Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street

Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue

A. PETRAUSKAS
Restoranas ir viešbutis
Įvairūs gėrimai, geras maistas, puikūs kambariai
92 CHURCH STREET,

Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
pirmos rūšies maistas
Įvairiausi gėrimai.
31 Spring Street

JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8218

NAUJAS STATUTAS PABĖGĖLIAMS

Karo tremtiniams ir pabėgėliams paruoštas vėl naujas statutas. Šį kartą statutą paruošė Jungtinės Tautos. Naujoji institucija, tai būtų lyg ir tęsinys Nanseno vardu veikusios įstaigos pabėgėlių reilams prie buvusios Tautų Sąjungos. Tačiau dabartinė įstaiga savo santvarka daug kuo skiriasi nuo buvusios. Ano meto pabėgėliai, daugumas, tai buvo rusai politiniai emigrantai naudojosi didele laisve. Jų nevargino skryningai ir joki DP statusai. Su Nanseno pasu jiems buvo atviras kęlias į bet kurią pasaulio šalį. Retai kuri valstybė statė jiems kliūčių. Tai buvo didžiojo humanisto Nanseno lankstus darbas. Ir dabarties tremtiniai, sugrūsti į nešvarias stovyklas, tai gali prisiminti kaip gražią svajonę.

JT visumos susirinkime priimant statutą kartu buvo įsteigtas ir pabėgėlių komisariatas. Komisariato nuolatinė buveinė pasirinkta Ženeva (Geneva) Šveicarijoje. Naujosios įstaigos veikimo galia praplėsta. numatoma rūpintis visais ir visur benamiais žmonėmis. Juos globoti ir vėl įkurdinti sėsliais. Repatrijacija, žinoma, ir naujame statute neišbraukta. Čia paliktas laisvas pasirinkimas: repatriacija ar svetimas kraštas.

Naujiena statute yra tokia, kad tremtiniams paliktas tik vienas apibrėžimas, būtent, pabėgėlis. Visi kiti apibudinimai, kaip išvietinti asmenys, tremtiniai ir kita išnyko. Pabėgėlio sąvoka sukėlė čia daug ginčų ir jos apimtis nebuvo galutinai aptarta. Tą klausimą, užbaigti pavesta ypatingai konferencijai.

KAS PABĖGĖLIS?

JT paruoštas statutas pabėgėliams apima tokius sugrupavimus:

a) pabėgėliu laikomas kiekvienas asmuo, kuris nuo 1914 m. rugpiūčio 1 d. pasitraukė iš savo gimtojo krašto ir kuriam vėliau buvo pripažintos pabėgėlio teisės tarptautinių instancijų (buvusios Tautų Sąjungos konvencija)

b) kiekvienas, kuris pripažintas pagal IRO potvarkius išvietintu asmeniu, tai yra, DP.

c) kiekvienas, kuris pasitraukė iš gimtojo krašto dėl politinių įvykių, kurie subrendo anksčiau, negu prieš 1951 m. sausio 1 d. (Čia suminėti rašiniai, tikybiniai ir politiniai persekiojimai) ir dėl esančio politinio rėžimo turi pagrindo negrįžti į savo gimtąjį kraštą.

Čia gal daugiausia galėtų pasinaudoti Klaipėdos krašto lietuviai, kuriems IRO, kaip žinoma, buvo atsakius pripažinti DP teises.

Pabėgėlio teisių nustoja: a) kas laisvu noru apsisprendė grįžti į savo gimtąjį kraštą, b) kas įsigijo naują pilietybę.

Taip atrodo, suglaustai apibrėžus, svarbesni nuostatai.

Pabėgėlių įstaigos pirmuoju tvarkytoju, trijų metų laikotarpiui išrinktas olandas G. J. van Heuven Goedhart. Jo pareigose, be administracijos tvarkymo, nieko reikšmingo nėra. Tiesa, jam palikta galimybė skirti atstovus į tas valstybes, kuriose susispietę daugiau pabėgėlių. Tokio atstovo paskyrimas vyksta tiktai susitarus su krašto vyriausybe. Be to, jo kompeticijoje nustatyta remti ir visos pastangas, ar jos būtų viešo ar privataus pobūdžio, kuriomis raginama pabėgėlius laisvu noru grįžti į gimtinę ar įsikurti naujoje bendruomenėje. Vadinasi, pabėgėliai pasilieka ir toliau neapsaugoti nuo repatrijacinės komisijos agentų.

N. A.

Chicagietė Estelle Esposita šypsosi, išlaikiusi kvotimus draudimo ir namų pardavimo bizniui praktikuoti.

KVIEČIAMI ATSILIEPTI LIETUVIAI

Alicevičiutė Stasė, iš Ainorių km., Kurpeliškių par., Biržų ap.

Barzdaitytė Anelė, lankėsi Gustaičių km., Veiverių vl., Marijampolės ap.

Beiga Pranas.

Bizowski Charles, buvęs Vokietijoje kaip Amerikos kariuomenės kapitonas.

Boguševičiūtė (Boguszewicz) Mackevičienė, gyvenusi Kaune.

Chovicz Jacevičiūtė Stasė.

Daukšytė Ona, iš Surgučių km., Marijampolės ap., Sasnavos par.

Grajauskas Juozas, tarnavęs Amerikos kariuomenėje.

Kanapka Kazimieras iš Sitkaviznos km., Bėcailų p., gyvenęs Kalvarijoje ir vaikai Aldutė, Edvardas, Jonas ir Marytė.

Lavinskaitė Ona, iš Pustapėdžių km., Vilkaviškio vl.

Misevičius Misiunas Jonas, iš Šunkiškių km., Skrebotiškių vl., Panevėžio ap.

Pesčikas Antanas, iš Bikunų km., Anykščių vl.

Pronauskas Pranas ir Teodoras, iš Uogiškių km., Viekšnių vl., gyvenęs Dubiškių dvare.

Puskunigytė Genė, iš Skriaudžių m., Marijampolės ap.

Ratkevičienė, žmona Augusto Ratkevičiaus.

Ratkevičiūtė Veronika, iš Daukšių km., Krinčino vl., Biržų ap.

Rinkevičiūtės Ieva, Mariuka ir kitos, dukterys Vinco Rinkevičiaus, kilusios iš Marijampolės ap.

Savanauskas Stasys.

Siaurutis Matjošius, iš Patuniškių km., Alvito vl., Vilkaviškio ap.

Stiklakis Stanislovas, ir seserys Julė ir Juzė, iš Marijampolės m.

Šuljnskaitė Ona, duktė Motiejaus.

Ukanytė Ona, iš Viekšnių vl., Mažeikių ap.

Abersaitis, Frydas, ir jo brolis, iš Kauno-Aleksoto.

Abersaitytės (Abersaitis), Adlynė, Berta, Marija, Milė ir Morta, iš Ulijanos k.

Čepulis, buvo vedęs Oną Bukelytę (Bukelis).

Gerdvila, Stasys ir Vaclovas, sūnūs Mato, kuris buvo kilęs iš Šėtos vl., Kėdainių ap. Gerdvylų km.

Jaraševičius, Mykolas, iš Šeduvos.

Juknevičius, Antanas, iš Surdaugių km., Traupio par., Raguvos par., Raguvos vl., Panevėžio ap., gyvenęs Superior, Wisc.

Mažeika, Povilas, buv. pašto viršininkas Kretingoje ir Raguvoje, žmona Ona ir duktė Paulina.

Mikluckas, Antanas, iš Strėliškių km., Pabiržės vl., Biržų ap.

Petrikas, Juozas ir Uolesius, iš Gabšių km., Raseinių vl.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 W. 82nd St., New York

NE KACETŲ IR NE KALĖJIMŲ, BET KASDIENINĖ SSSR

Ateities pažadamas žmonės jau nebetiki, lygiai ir propagandiniai paradai ir melagingi gerėjančio gyvenimo vaizdai nieko neįtikina. Darbininkai nepatenkinti uždarbiais ir darbo sąlygomis, o valstiečiai neapkenčia kolchozų ir norėtų savo darbo vaisiais laisvai naudotis.

Pažymėtina, kad senojo (caro) režimo neapykantos nesijaučia, nors valdžios propaganda ta kryptimi ir daug pastangų deda. Šis režimas jau tolimas ir jo blogi atsiminimai nustelbti dar blogesnių paskutinio meto atsiminimų. Dažnai žmonės atsimena senus gerus laikus, ypatingai švenčių metu.

Prieš dabartinę valdžią kaip tik pasireiškia labiausiai aktyvus elementas, kuris revoliucijoje išaugo.

Žmonės taip pat neklauso valdžios, kai ji liepia svetimšalių neapkęsti. Jokios neapykantos svetimšaliams nėra. Jais žmonės labai domisi. Bet vadinamam "kapitalistniam pasauliui" yra daug pagiežos. Žmonės tikėjosi, kad sąjungininkai padarys įtakos į vidaus Rusijos tvarką. Ir, žinoma, nepamatuotai kaltina sąjungininkus. "Taika" atneša nusivylimą. Kas tik gali, klausosi užsienio radijo, nors tai labai pavojinga. Dauguma tiki, kad užsienyje darbininkai geriau gyvena. Bet dažnai abejoja, kad taip yra, kaip kalbama apie užsienį, nes mano, kad tai yra perdaug gerai, kad galėtų būti panašu į tiesą.

Organizuota opozicija

Sovietuose didelėje madoje anekdotai prieš valdžia. Bet žmonių nepasitenkinimas valdžia nesibaigia anekdotais. Labai reikšminga, kad visi valdžios persekiojamieji naudojasi liaudies simpatijomis. Nuskriaustiesiems visados padedama, pabėgėlius paslepia nuo policijos. Žemesnieji pareigūnai nesistengia nuskaltėlius sugauti, jei tai liečia valdišką turtą. Darbininkai visados nuslepia kaltus, kad jie nenukentėtų. Šnipai bijo darbininkų keršto ir uoliai slepiasi.

Autorius sako, kad tuose miestuose, kur jis gyveno, oficieriai ir policijos valdininkai nakti vengdavo pavieniui rodytis gatvėse. Būna atsitikimų, kad juos apiplėšia, primuša, o kartais ir užmuša. Pasitaikydavo, kad valdiška krautuvę nakti apiplėšia. Policija, kaip taisyklė, pavėluoja ir vagių nesugauna.

Pagaliau pats įdomiausias klausimas — ar yra sovietuose organizuota opozicija? Autorius atsako labai atsargiai:

— Aš neturiu tiesioginių įrodymų, bet kai kurie ženklai ir keletas pusiau prisipažinimų, kuriuos man, kaip svetimšaliui, padarė visa eilė žmonių, sudarė tokį įspūdį, kad aš dėl to neabejoju. Sovietuose daug kas yra pogrindyje. Prie to žmonės priprato. Viešai, žinoma, opozicija nepasireiškia, nes kiekvieną, kuris tik viešai pasakytų ne priešingą, bet tik nepalankų žodį, laukia neišvengiama bausmė.

Autorius įspėja, kad jis neturėjo tikslo atidengti ypatingas paslaptis, bet jo nupieštas kasdienio sovietų gyvenimo vaizdas yra ryškus ir daug ką nušviečia. Ypatingai svarbu, kad tai paskutinių metų Sovietų Rusijos vaizdai.

SEJOS REPITICIJOS

Šį pavasarį visi kolūkiai Lietuvoje ypatingo dėmesio atkreipė į sėją ir į pasirengimus jai. Pirmiausiai komunistai liepė pravesti repeticijas, kaip bus sėjama. Visi kolūkeičiai, komunistų suvaryti ir jų priežiūroje, ėjo su dainomis į laukus, pagal iš anksto nustatytą grafiką (dabar Lietuvoje viskas daroma su iš anksto nustatyta grafika). Per radiją ir laikraščius kalbėta ir rašyta, kad tokios repeticijos yra labai naudingos ir per kelis krtu įsakmiai buvo patariama tokias sėjas repeticijas pravesti, kur jos nebuvo dar atliktos.

— Antibolševistinio tautų bloko leidžiama vokiečių k. "ABN-Korr." kovo mėn. biuleteny daug vietos skiriama garsiajai Stasseno 7 p. programai, kuria reikalaujama atstatyti Lietuvai ir kt. kraštams nepriklausomybę, pažymint, jog Stassenas nurodo tikrą kelią, apie Tomo Dewey išpranašautą Rytų tautoms laisvės dieną; džiaugiamasi amerikiečių "Common Cause" draugijos paskelbtu šūkiu, jog amerikiečių tauta žino tik vieną tikslą: iškovoti tautoms pasaulyje laisvę ir teisę pačioms laisvai apsispręsti apie savo valdymosi formą plačiau aptariama kas privedė vokiečius prie pralaimėjimo rytuose, pažymima, kaip Maskva pavertusi ortodoksų bažnyčią savo komunistinio ateizmo įrankiu, nori pasidaryti "antrąja Roma". Tam tikslui pereitais metais 40,000 bolševikų žvalgybos agentų buvo paversti ortodoksų "dvasininkais," o 75 pravoslavų vyskupai faktiškai yra sovietų vid. reik. m-jos valdininkai. Jau 1942 m. metropolitas Sergijus buvo Staliną apšaukęs "Dievo išrinktuoju vadu".

VILNIUJE STALINĄ GRIOVĖ...

Maskvoje veikia Stalino ir kitų sovietų vadų paminklų fabrikas. Tam fabrikui vadovauja rusų skulptorius Tomskis. Fabrike dirba keliolika skulptorių, o Tomskis visus pagamintus paminklus tik pasirašo. "Fabrikas" išleidžia į apyvartą didelius kiekius Stalino statulų ir biustų ir užtai yra apdovanotas Stalino premija. Skulptorius Tomskis neseniai davė spaudai žinių, apie savo darbus, pažymėdamas ir Lietuvos Respublikos "skubius" užsakymus, pagal kuriuos tarp kitko baigianti milžinišką generolo Černichovskio statulą, ji vaizduojanti generolą, visame jo "grožyje," su ordenais ant krūtinės ir su, pagal visus reikalavimus atlapotu nuo vėjo ploščiumi. Tas paminklas bus pastatytas Černichovskio aikštėje, kur kol kas stovi tik obeliskas. Mat bolševikai laiko jį Lietuvos išvaduotoju — pirmas į Vilnių įvažiavo tik užmirštama, kad kiek pavažiavęs žuvo.

Rusų caras Vilniuje buvo pastatęs garsaus lietuvių koriko, generolo Murajevo paminklą.

Dabar tie patys rusai stato antro Lietuvos pavergėjo — Černiachovskio stovylą, kuri bus dvigubai didesnė nei Murajovo. Lietuvos motinos vėl turės kuo gasdinti savo vaikus.

Kitas skubus ir svarbus Tomskio vykdomas užsakymas yra didžiulis Stalino bius tas, kurio "skubiai" prireikė Rumunijos valstybiniam muziejui. Rusai nepasitiki net rumunų skulptoriais, bijodami, kad, vaizduodami jų "dievą," gali ko gero nustatytas linijas nukreipti.

Caristinėje Rusijoje pravoslavų cerkvė buvo nustačiusi šventųjų vaizdavimo ikonografiją, nuo kurios nei per milimetrą nebuvo galima nukrypti. Caristinėje Rusijoje pravoslavų šventųjų ikonų tapymas buvo tam tikrų čechų rankose, kurie gerai žinojo tą tvirtai nustatytą formą, kurios šimtmečiais buvo laikytasi. Sovietų valdžia dabar tepripažįsta, tik vieną "šventąjį" — Staliną, kuriam vaizduoti yra išdirbtos taisyklės. Jei Stalinas yra vaizduojamas drauge su Leninu, tai oficialiai net centimetrais yra nustatyta kokio dydžio turi būti nustatytas Stalinas ir kokio Leninas. Vaizduojama taip, kad Stalinas visuomet atrodo žymiai didesnis už kitus. Be to Stalinas turi visuomet būti pirmame plane, o Leninas stovėti užpakalyje jo.

Kai bolševikai pirmą kartą okupavo Lietuvą, jie tuoj suskato statyti Stalinui paminklą Vilniuje, nes pas juos jau taip priimta, kur tik jie koją įkelė, tuoj ten ir stato paminklą Stalinui. Atsirado komunistų agentėlis, kuris atsivežęs viršminėto Stalino paminklų "fabriko" albumėlį. Jame buvo nuotraukos, vaizduojančios Stalino įvairaus dydžio biustus ir paminklus, kuriuos buvo galima tuojaus fabrike nusipirkti, nes jie buvo gaminami serijomis, masiniai. Vistiek lietuviams komunistams pavyko atsikalbėti nuo importinio ir masiniai pagaminto paminklo, kurio projektas buvo pavesta paruošti vienam gabiam skulptoriui. Bet kadangi projekto paruošimas o ypač jo priėmimas reikalavo daug laiko, tai buvo nutarta pastatyti laikiną paminklą, vaizduojantį Staliną ir Leniną kartu, Vilniuje, Muziejaus aikštėje. Aikštėje buvo įkastas didelis stulpas ir ant jo užmautas šiaudų kūlys. Viskas buvo apdrėbta stora betono mase ir joje gražiai išdėliotos Lenino ir Stalino statulos.

Praėjo žiema, snigo, lijo, šiaudai statulų viduje puvo. Netrukus puvėsiai prasimušė į paviršių ir... Stalinui ant galvos pradėjo visokie grybapalaikiai ir samanos augti.

Visas miestas ėmė bėgti tokio linksmaus stebuklo pasižiūrėti. Vietos komunistai susirūpino, kad labai negeri dalykai vyksta. Ėmė siūlyti paminklą nugriauti. Tačiau niekas nesiryžo, nes bijojo būti apkaltintas Stalino paminklo griovimu. Vistiek atsirado žydelis komunistas, kuris apsiėmė už tam atlyginimą Stalino paminklą nugriauti. Žinoma jis pats to darbo nedirbo, pasisamdė keletą darbininkų ir pavedė jiems tą "darbą."

Darbininkai ėmėsi šio atsakingo "uždavinio" su ypatingu ūpu. Pirmiausia pasiėmė gerą virvę ir užmetė Stalinui ant kaklo. mė traukti stabą žemyn. Tačiau nors statula ir buvo iškimšta, jau supuvusiais šiaudais, bet užsodinta ant kaklo,ėmė traukti stabą mo negriuvo, o tik svyravo. Apie darbininkus susirinko žmonių minia, kuri greit įsismagino patarimus davinėti. Girdėjosi: "Nesigailėk, ttrauk stipriau, veržk geriau, temk į kairę ir pan. ir pan. Darbininkai pajutę, kad tas viskas sudaro miniai tam tikrą vaidinimą, ėmė traukti dar su didesniu ūpu ir net niūniuoti rusiškai: ej, uchnem... Minioje pasigirdo ir juoko ir katučių. O Stalinas vis dar negriuvo, tik siubavo su kilpa ant kaklo. Neužilgo atsirado ir enkavedistai ir kelis labiau įsismaginusius darbininkus nusivedė su savim. Jų likimas nežinomas. Buvo ieškota kaltininko, bet kadangi darbus vykdė geras komunistas, tai didelės bylos iš to nebuvo sudarytos.

Laiškas iš Korėjos

Apie savo nuotykius Korėjos karo mūšio laukuose serž. A. L. Z., vienybietis, taip mums rašo:

"Gavau Jūsų velykinį sveikinimą ir laikraščius, jų tarpe Vienybę, ir už visa tai labai dėkoju.

Šiuo metu esu žygyje, tačiau vakarykščias lietus mums smarkiai sutrukdė. Šiandien labai graži diena, tai bandom pradžiovinti sušlapusią aprangą. Vidutinišku greičiu žygiuojame į priekį, neaplenkdami nei vieno kalnelio, nei vieno užkampio. Kiniečiai, lyg užsispyrę asilai, nenori lįsti iš savo urvų, čia ir vėl durtuvas darosi labai parankus. Tačiau kas bejvyktų, o visos mūsų kuopos paguoda — tai mano minosvaidžiai. Kai minosvaidžius paleidžiu į darbą — visų veidai šypsosi.

Gandai sklinda, kad mus pradės keisti naujais, tik ką apmokytais kariais, tačiau tuo tarpu rodos nieko nedaroma. Jau taip pasiilgau Jūsų visų, nors dar tik pusmetis kai palikau Ameriką. Bet aš vis dar kartais pagalvoju apie žodžius, kuriuos Tu dažnai kartodavai: "Ir vieną kart pavasarį, tu vėl atjosi drąsiai."

PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

SHEPHERD DISTRIBUTING CO.
Distributors for
DOMESTIC and IMPORTED BEERS
Wholesale and Retail
JOSEPH V. PLAKIS
2315 N. 28th St., Philadelphia, Pa.
Tel.: SAgamore 2-2013

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENŠED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel.: DEW 513
PHILADELPHIA. PA.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA. PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR 1-6627

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Heward 8-0596

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS ir BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
204 NORTH BROAD STREET
Philadelphia 2, Pa.
Mkt Race Street Subway Entrance
STATEMENT OF CONDITION AS OF DECEMBER 31, 1950
ASSETS
Monthly Installment Loans $6,929,276
Loans on Savings Accounts 85,665
Federal Home Loan Bank Stock 125,000
Cash on Hand and in Banks 342,709
Office Building and Equipment 74,802
Parking Lot—1415 Race Street 22,723
Deferred Charges and Other Assets 5,076
Total $8,085,051
LIABILITIES
Savings Accounts $6,986,889
Advances—Federal Home Loan Bank 600,000
Loans in Process 60,417
Other Liabilities 5,875
Specific Reserves 16,932
General Reserves $265,000
Undivided Profits 201,938 466,938
Total $8,085,051
CHARLES S. CHELEDEN, President
RAYMOND UŽUMECKI, Secretary
HENRY KEMEKLIS, Treasurer
REGULAR DIVIDENDS
Payable June 30 and December 31, Paid without interruption since 1901. Never less than 2½ percent per annum.

M. STRIKOLIS
MAISTO KRAUTUVĖ
253½ E. MAIN STREET
Amsterdam, N. Y.
Tel. 1596

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

JOHN'S TAVERN
JOHN SAUKUS, Sav.
217 Avenue B
Bayonne, N. J.
Tel.: 3-4136

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukstis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, **Elsewhere** $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

MACARTHURO ATLEIDIMO PASEKOS

Prezidento Trumano sprendimas atleisti gen. MacArthurą virto paskutinių dienų politine sencasija. Šį įvykį svarstė ir dalinai tebesvarsto ne tik šios šalies bet ir viso pasaulio spauda.

Dauguma Europos valstybių, ypatingai Anglija, šį prezidento sprendimą palaiko. Net Vatikano organas išreiškė tokią nuomonę, kad MacArthuro vedamoji politika galėjusi sukomplikuoti Azijos santykius. Jungtinių Tautų dauguma delegatų manė, kad generolo vedamoji politika nesutapdavo su Jungt. Tautų daugumos nusistatymais.

Atvirkščiai Azijos kraštuose, ypatingai Japonijoje, ši žinia padarė slėgiantį įspūdį.

New Yorko birža reagavo savotiškai į MacArthuro pasitraukimą — ginklavimosi fabrikų ir aplamai įmonių surištų su karo gamyba akcijos tą pačią dieną keliais punktais nukrito.

Bendras įspudis susidarė, kad padaryta nuolaidų Maskvai ir Pekinui. Bet iš kitos pusės pripažįstama, kad be tos nuolaidos, Azijos konfliktas tuojau galėtų išsiplėsti į visuotiną karą.

Maskva į tai reagavo dirbtinu išdidumu. Komunistinė spauda melagingai pranešė, kad MacArthur pašalintas, nes nesugebėjęs vesti karo akciją Korėjoje. Bet komunistiniai komentatoriai kartoja tą patį: "Wallstreeto politika nepakeista, jiems nepavyko savo tikslų pasiekti per MacArthurą, jį pašalino, jis tėra tik atleidimo ožys, karo kurstytojai ir toliau trokšta kraujo praliejimo ir t. t.

Senate ir Kongrese demokratai palaiko prezidento sprendimą, republikonai nors ir aštriai kritikuoja šį jo žygį, bet vis darosi santuresni.

Paties prezidento sutikimu generolui Washingtone ruošiamas iškilmingas priėmimas su paradais ir eisenom. MacArthuras kalbės jungtiniame abiejų rūmų posėdyje. Spaudoje pasirodė speliojimų, kad kalbamas sprendimas galįs ženklinti dalina nuomonių pakitėjimą kai kuriais užsienio politikos klausimais. Nebereikalo esanti apkarpyta ir Amerikos Balso sąmata.

KORĖJOS KARO PROBLEMOS

Korėjos karo eiga parodė, kad dabartinėmis aplinkybėmis, jo negalima baigti. Generolo MacArthuro pasitraukimas, pamatutuotai ar ne, bet atnešė naujas viltis, jog jį gal būt galima bus likviduoti diplomatiniu keliu.

Tik pirmieji pasiūlymai, kurie gauti iš Šiaurinės Korėjos užsienio reikalų minsterio, dar nerodo, kad greitu laiku būtų galima šį igrisusį karą taikiu būdu baigti.

Tuo tarpu abi pusės rušiasi naujiems karo veiksmams. Komunistinio fronto užnugaris tebėra apsuptas mistine nežinia. Štai vieną dieną pranešama, kad priešo lakūnai, kurie dabar kovoja su amerikiečiais jau nėsą kiniečiai. Tai esą įgudę ir išmokslinti lakūnai — pavojingi priešai. Jie jau pirmą dieną numušė šešis amerikiečių lėktuvus. Kas tie lakūnai — ar rusai, ar, kaip pasirodė spaudoje spėliojimai — japonų ir vokiečių belaisviai rusų "perauklėti." Kiek kariuomenės sukoncetruota raudonųjų užfrontėje? Kokie nauji ginklai atgabenti iš Rusijos? Taip pat tiksliai nežinoma. Tik jaučiama, kad raudonieji ruošia gal viso šio karo stambiausį puolimą. Jiems svarbu ir sąjungininkus padaryti nuolaidesniais laukiamų derybų atveju ir antra vertus MacArthurui pasitraukus išnaudoti šį, jų manymu, palankų jiems momentą.

Tad, jeigu neprasidės artimiausiu laiku paliaubų derybos, tai raudonieji pamėgins nauju galingu smūgių atblokšti sąjungininkus į pietus.

Šį spėjimą gali patvirtinti ir ta aplinkybė, kad raudonųjų pusėje dabar atsirado tiek artilerijos, kiek jos niekados nebuvo.

TREMTINIŲ SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

Veik kiekvienoje žymesnėje lietuvių kolonijoje yra ir tremtinių draugijos, kurios savo kolonijos gyvenime dažniausia vaidina gan žymų vaidmenį. Kiekvienas bendresnis parengimas ar politinis, bei šalpos vajus tremtinių draugijų visados uoliai paremiamas.

Tremtinių draugijos išsirūpina vietos mokyklose lietuvių kalbos ir lituanistikos pamokas, arba įsteigia savo lituanistikos mokyklas.

Bet ypatingai tremtinių draugijos sielojasi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės įkurmu. Jei kiti mūsų išeivių sluoksniai arba nespėjo įsigilinti į šį svarbų reikalą, arba jo nesupratę, pasiliko abejingi, tai tremtinių draugijos be jokių abejonių PLB remia ir rūpinasi jos suorganizavimu.

Ir Tremtinių suvažiavimas New Yorke, kurs įvyko praeitą savaitę, kaip tik laikė svarbiausiu savo uždaviniu PL Bendruomenės įkūrimo reikalą. Žinia, kad AL Tarybos studijų komisijos ir Illinois Tremtinių Bendruomenės valdybos jau yra išdirbtas Amerikos Lietuvių Bendruomenės organizavimo projektas, buvo sutikta ovacijomis. Vadinas, kelias Amerikos Lietuvių bendruomenei yra atviras ir tenka tik pasirūpinti, kad tai praktikoje ir nedelsiant būtų įgyvendinamas.

New Yorko suvažiavimo reikšmė glūdi tame, kad bus suderintas atskirų tremtinių draugijų darbas ir sutelkta daugiau drąsos siekiant užsibrėžtų tikslų—jungti visus tremtinius bendram darbui.

Maskvos pirštai Irano neramumuose

Sovietų ir Rytų politikos žinovai nuo pat Korėjos karo pradžios tvirtina, kad tarp naujų karo ir neramumų židinių — tuo tarpu pilietinio karo forma, reikia laikyti Iraną. Dėl savo geografin. padėties ir, svarbiausia, dėl savo naftos šaltinių, Iranas yra svarbus kraštas abiem rungtyniaujančiom pusėm, sovietams ir vakarų demokratijoms.

Paskutinėmis savaitėmis Irano sostinėj įvyko keletas politinių žudynių. Paskutinis atentatas įvyko pereitą savaitę Isfahanos mieste prieš jaunosios Irano karalienės pusbrolį. Pagautieji teroristai, pasirodė, priklauso naciosalistiniams ir tikybinams fanatikams. Pilni neapykantos anglams - amerikiečiams ir Irano valdovams, jie savo žygiais daugiausia pasitarnauja Sovietų Sąjungai.

Iranas ne pirmas Azijos kraštas, kur komunistai, vykdydami savo užkariavimų politiką, moka sujungti nacionalistinius religinius ir savo pačių komunistinius fanatikus prieš europiečius ir krikninkų streikai, lydimi visokių sabotažo veiksmų.

Ne kas kitas, kaip šių fanatikų kova privertė Irano parlamentą paskubinti naftos pramonės nacionalizaciją. Turtingi žibalo šaltiniai ligi šiol priklausė galinga Irano-Anglų naftos bendrovei. Kol žibalo pramonė buvo šios bendrovės rankose, Vakarų sąjungininkai galėjo būti tikri, kad karo atvėju Irano nafta aptarnaus sąjungininkų laivus ir lėktuvus. Kai šaltiniai pereis į valdžios nuosavybę, sovietai galės rasti daugiau spaudimo ir gąsdinimo būdų, kad vyriausybė prileistų ir sovietus prie jų naftos, ir kad nuo jos būtų atstumti anglai ir amerikiečiai.

Vos parlamentas spėjo paskelbti naftos nacionalizaciją, įvairiose jos pramonės vietose, priklausančiose tuo tarpu vis dar minėtai Irano-Anglų bendrovei, prasidėjo darbi-

Politinė padėtis Irane darosi vis neramesnė. Sovietų atsakingas laikraštis Pravda kalba apie Irano reikalus, tartum Iranas būtų jos įtakoj esanti sritis. Anglų siunčiami laivyno pastiprinimai į Persijos įlanką daro padėtį Irane kritišką, sako sovietų Pravda.

STALINAS TURIS 4 ATOMINIUS FABRIKUS

Paryžiaus Figaro paskelbė sensacinį straipsnį, skirtą atominių bombų gamybai Sovietuose. Atominių bombų sandėlis, tvirtina straipsnio autorius, yra Sibire už 145 mylių nuo Tomsko. Bombos laikomos požemyje 135 pėdų gilumoje.

Stalinas turįs keturis atominių bombų fabrikus. Vienas fabrikas esąs Kaukaze, antras Kazachstane, trečias—Turkestane ir ketvirtas netoli Tomsko.

SLAPTO RYŠININKO NUOTYKIAI

NEBĖRA VIETOS SAUSUMOJ — VEŽA Į JŪRĄ

Rašo S. VAINORAS

(Tęsinys)

Dienai prašvitus mūsų kairėj pusėj matėme Dancigą ir kiek vėliau Gdynės uostus. Jie buvo rusų rankose. Pakako keleto artilerijos šūvių, ir mūsų plūduriuojanti gelda būtų sudužusi kaip kiaušinis. Bet mūsų visų nustebimui pra plaukėme šias vietas netrukdomi.

Taip pat ir danguj buvo ramu, nesimatė nei lėktuvų, nei granatų sproginėjimo. Dar visai neseniai, būdami Stutthofe, matydavome Dancigo įlankos erdvėj ugnies pašvaistes ir dinamito griaudimą. Mus pasiekdavo padidintos žinios apie skandinimą daugelio laivų su vokiečių kareiviais, civiliniais gyventojais ir evakuojamais kaliniais. Dabar, keletą dienų vėliau, įlankoj buvo nuostabiai ramu. Iš dešinės pusės tolumoj matėme vokiečių desantinius laivus, bėgančius su kareiviais iš Pilavos pusės į vakarus. Ir jiems niekas netrukdė. Tartum karas būtų pasibaigęs.

Pavakary užsukome į Helos pussiasalį, esantį prie pat išvažiavimo į atvirą jūrą. Heloj buvo sugrūsta nemaža vokiečių kariuomenės, pajėgusios dar kurį laiką laikytis prieš raudonarmiečių antpuolius. Vietovė buvo visiškai apgriauta, uoste kyšojo iš vandens paskandint ųlaivų stiebai. Čia būta ir stipresnių kovų. Keletas rusų lėktuvų pasirodė ant mūsų galvų. Transporto sargybiniai nuvarė visus kalinius nuo viršaus į baidoko vidų, uždarė angas, kad bombai pataikius nugaištume tvarkingai, be panikos. To neatsitiko.

Pritemus mūsų vilkikas pasileido, tempdamas paskui save baidoką su kalinių kroviniu, į jūrą, mums vis dar nežinant tikrojo kurso ir tikslo. Gal veža į Daniją, ar Švediją, mėginome apgaudinėti patys save. Beje, į Stutthofą buvo atėję gandai, kad vokiečiai, išstumti iš Europos žemyno, mėginsią sutelkti visas savo likusias jėgas Skandinavijoj, Danijoj ir Norvegijoj, ir kad mus dabar ten veža apkasų darbams. Šitie gandai, kaip vėliau paaiškėjo, nebuvo visiškai be pagrindo. Vokiečiai, prie sienos priremti, galvojo ir apie gynimasi Skandinavijoj.

Mes šį tą buvome sužinoję ir apie švedų pastangas išvaduoti gyvus likusius kalinius iš nacių koncentracijos lagerių. Tarp Stutthofo SS-manų buvo vienas danas, Pedersen, per kurį danai ir norvegai šį bei tą sužinodavo, kas paskutinėmis savaitėmis dėjosi anapus spygliuotų vielų užtvarų.

Mes pamažu slinkome į vakarus, lyg ir į Bornholmo salos pusę. Jūra buvo vis tokia pat rami, negrąsydama net to kiam upiniam baidokui. Ant baidoko dugno dėjosi liudni vaizdai. Gerokas skaičius silpnųjų kalinių buvo išmirę. Kada iš mūsų akių dingo Baltijos pakraščiai, transporto vadovybė davė įsakymą savo pagelbinei tvarkos komandai pradėti skandinti lavonus. Vakare, kai visus kalinius suvarė į apačią, iš baidoko pradėjo virvėmis tempti mirusius į viršų, prieš tai nurengdami kalinių drabužius, ir metė juos į jūrą. Tarp skandinamųjų ne visi buvo mirę. Vieni gulėjo sąmonės netekę, kiti dar rodė šiokius tokius gyvybės ženklus. Pagelbininkai nedaug į tai kreipė dėmesio. Atrodė, kad jų uždavinys buvo išmesti į jūrą kiek galima daugiau kalinių.

Trečią plaukimo dieną dairėmės išėję ant dangčio, ar nematyti kur žemės. Aplinkui saulės atspindy blizgėjo beribiai vandenų plotai, vis tokie pat ramūs ir taikūs, kaip paprastai būna Baltija balandžio-gegužės mėnesiais. Nei Bornholmo, iš dešinės, nei Ruegeno iš kairės nesimatė. Mes turėjome būti kur nors tarp tų salų.

Alkani žmonės, gavę duonos ir kiek margarino neva trims dienoms, nebeturėjo ko valgyti. Taip pat ir vandens nebuvo paimta. Kai kas manė atsigaivinti jūros vandeniu, pakišdami jo nusilpusiems kaliniams, gulintiems ant laivo grindų. SS-manai žinojo, kad nuo to bus dar blogiau, ir netrukdė kaliniams semti blekinėmis jūros vandens.

Pavakary tvarkos palaikytojai ėmė skaičiuoti ne tik mirusius, bet ir "mirties kandidatus." Norėdami mažiau gaišti nurengiant lavonus, jie pradėjo dar gyviems įsakinėti, kad jie patys išsirengtų. Žmonės, su menkomis gyvybės žymėmis, nebeturį ir nebepajėgią pratęsti kovą už gyvasties prailginimą, mėgino vykdyti ir šitoki įsakymą, reiškiantį, kad, sutemus, tu būsi, gyvas ar miręs, išmestas į jūrą.

Sutemus ir suvarius po stogu viršuj buvusius kalinius, prasidėjo vėl mirusių ir mirties kandidatų traukimas virvės pagalba į viršų ir mėtymas į jūrą. To darbo vykdytojai stengėsi neprarasti humoro, jie tarpusavy juokavo ir dalinosi įspūdžiais. "Va, ką reiškia geras išsimaudymas", girdėjome viršuj įžulų balsą. "Jūros vonios stebuklus daro, iš numirusių prikelia."

Kitas balsas rėkė savo bendrams, kad jie pasižiūrėtų į vieną kalinį, išmestą prieš penketą minučių. Jis vis dar plaukiąs...

Matyti, SS-manams dar buvo per maža mirusių ir mirties kandidatų. Už sienos (laivas buvo suskirstytas į penikas patalpas) naktį per silpną miegą išgirdome smaugiamų kalinių trumpus šauksmus, greit pavirstančius į dūsliius gargaliavimus. Kitą rytą mūsų įtarimas, kad gretimoj patalpoj SS-manų pagelbiniai tvarkdariai, pasinaudodami nakties tamsa, smaugė silpnesniuosius kalinius, pasitvirtino.

Ketvirtą plaukimo dieną (tai buvo gegužės 1.) mes išvydome žemės pakraščius mūsų kairėj pusėj. Tai buvo Ruegeno sala. Pasirodė vienas kitas vokiečių laivas, plaukiąs su pusiau nuleista vėliava. Tai reiškė, kad kas nors iš didžiųjų žvėrių yra mrięs. Prie salos stovėjo keletas didokų laivų ant inkaro. Ten ir mes sustojome, transporto vadovai turėjo kažką išsiaiškinti. Pavakary pradėjome plaukti toliau, pasukdami į Liubecko įlankos pusę. Priplaukę arčiau krantų, galėjome aiškiai girdėti patrankų gaudimą, frontas buvo persimetęs į pačią Vokietijos šiaurę, — tiek mes galėjome susivokti.

Liubecko įlankoj, prie Neustadto, buvo parinkta vieta ir būdas pribaigti išsilikusius kalinius. Iš Stutthofo ir kitų koncentracijos stovyklų kalinius naciai gabeno į didelį, prieš karą žinomą keleivinį laivą Cap Arcona. Kai mes atplaukėme į tą vietą, Cap Arcona su 7000 kalinių buvo nuskandinta, ir ne pačių vokiečių, bet anglų lėktuvų. Mes pavėlavome daugiau kaip dieną. Ir prieš mus dieną anksčiau išplaukęs baidokas (kuriame buvo lietuvių garbės kalinių likučiai) atplaukė kelias valandas per vėlai.

Mūsų vilkikas pakeitė kursą, pasukdamas atgal į jūrą. Buvo tamsi naktis, kai mes sustojome mums nežinomuose pakraščiuose. Pakeliui patikti vokiečių laivai vis dar turėjo pusiau nuleistas vėliavas. Vokiečiai kaliniai, žiną jūrininkystės papročius, ėmė spėlioti ar nebus miręs pats Hitleris. Aplink mus stovėjo visa krūva prekinių ir karinių laivų. Viršum mūsų girdėjosi lėktuvų motorų ūžimas. Netoliese ėmė sproginėti bombos. Sausumos pusėj atrodė verda kautynės.

Rytui auštant, ėmė aiškėti pakraščių kontūrai. Milžiniškas laivo vairo formos paminklas žuvusiems jūrininkams pirmame pasauliniame kare, stovįs pakranty, patvirtino, kad mes buvome Kielio įlankoj. Lyg kas tai būtų ženklą davęs, nutilo patrankų gaudimas sausumoj, nuo dangaus skliausto dingo lėktuvų virtinės. Tartum karas būtų pasibaigęs.

Mes vis dar nieko tikro nežinojome, bet galėjome iš oro užuosti, kad karas ir mūsų asmeninės bėdos eina prie galo.

(Bus daugiau)

STEBĖJIMAI IR MINTYS

Verta paminėti. Spaudos pranešimu iš San Francisco su vienu redaktorium nutiko toks šiurpus įvykis: vieno mažo savaitraščio redaktorius Peter Loftus spausdino savo laikraštį. Bedirbdamas prie spausidinamos mašinos pasilenkė ir jo kaklaraikštį mašina pagavo, įtraukė tarp ratų ir redaktorių pasmaugė.

Nereikia toli ieškoti simbolikos. Nes gi visų mažųjų laikraščių redaktorių kaklaraišius laiko pagavusios tos pasenusios, iš mados išėjusios mašinos, kuriomis padaromi tie vargą vargstantieji laikraščiai. Laiko tuos laikraščių tylius darbininkus prie savęs pririšusios mašinos ir juos lydi neišvengiamas švino kvapas, kurio prisigėrę, jie maža ką gero savo sunkiame darbe mato.

Tokioje būklėje yra daugelis įvairiom kalbom leidžiamų laikraščių, tokioje pat būklėje yra ir daugumas lietuviškų laikraščių. Ir jų redaktoriai taip pat patys visus darbus turi atlikti. Ir jiems tokie pat pavojai gresia...

Tad, gerieji kolegos, saugokit savo kaklaraikščius...

***

Laiškai nuo pažįstamų ir bičiulių, atsidūrusių tolimuos kraštuos, visados nekantriai laukiami. Štai gautas Brooklyne vienas toks laiškas iš Anglijos. Neiškenti žmogus nepacitavęs vienos, kitos ištraukos.

... Daugelis, — rašoma ten, — kraustosi pas Jus, į JAV, į Kanadą. Baisu, kad tik saujelė beliks tokių, kurie mano, jog čia reikia kam nors būti, nes čia irgi svarbus postas. Tokių "pusgalvių" ir entuziastų nedaug, bet yra.

Toliau jau rašoma ir tai, kas mums arčiau. Būtent, apie naujai pradėtas lietuviškas Voice of America transliacijas:

..."Turime čia ir du pažįstamus iš Raseinių apskr. Jiedu nuolat klausosi Amerikos Balso lietuvių transliacijų ir sako, kad su skaudama širdim turi pasakyti, jog nesimato, kad ten dirbantieji— "kur tik žengė, kur tik ėjo, vis lietuviškai kalbėjo."

Ir iš tikrųjų — kalba žiauri. Išskyrus, kai kalba S., kuris nušneka lietuvišku liežuviu bent pakenčiamai. Gi kiti — Dieve saugok! Tegu juos kur. Arba tai Amerikos lietuvių reklamos, arba parapijų istorija, arba... Lietuvai apie bolševikų metodus ir kolchozus Lietuvoj. Jau kai kas yra rašęs ten tuo reikalu. Rengiuosi ir aš rašyt G. Juk tai ne okupuotam kraštui programa.

Čia balsas iš tolo ir jį turėtų nugirsti tie, kurie pradėjo šį svarbų ir nepaprastai atsakingą darbą.

***

Literatūros premijų skirstymas pas mus vyksta pagal senas tradicijas. Kiekvienais metais, kai tik skiriama literatūros premija, jau būtinai turi įvykti šioks toks triukšmelis. Ši nerašyta tradicija mus lydi visur. Taip būdavo dar Lietuvoje, taip buvo, kai daugelis rašytojų gyveno stovyklose, ir ten buvo skirstomos premijos. Lygiai tas pats dedasi ir čia, šioje šalyje.

Štai ir šiemet neišvengta įprastinio triukšmelio. Kaip ten bebūtų, vis tik pasilieka neskanūs pėdsakai. Bet kadangi prie tokio stiliaus mes jau, matyt, pripratom, tai ir nesistebim ir čia nieko ypatinga nematome.

Petr. Tarvydas

GENEROLO RIDGWAY KARJERA

Generolas Ridgway, dabar paskirtas sąjungininkų okupacinių karo pajėgų vyriausiu karo vadu Japonijoje ir vyriausiu Jungtinių Tautų karo vadu Korėjoje, laikomas vienu pranašausių Amerikos generolų.

M. Ridgway, pulkininko sūnus, 1917 metais baigė West Point karo mokyklą. Pradžioje jis tarnavo pėstininkų daliniuos ir antrojo pasaulinio karo pradžioje jis buvo 82 pėstininkų divizijos vadas. 1942 metais karo vadovybė nusprendė šią diviziją reorganizuoti į "oro pėstininkų diviziją". Generolas Ridgway pats pasidarė parašiutininku. Jis 1943 metais pats asmeniškai dalyvavo pirmoje parašiutininkų operacijoje Sicilijoje, kai buvo įvykdytas tos rūšies plačiausias karo istorijoje žygis.

Savo divizijos priešakyje jis pravedė visą Italijos užkariavimo kampaniją. O po to jis taip pat dalyvavo sunkiausiame išsikėlime Normandijoje, kuris faktinai nulėmė paskutinio karo eigą. Ridgway — kovos generolas, jis niekados nesėdėjo kur nors štabe, jis visados būdavo kartu su savo kareiviais, dažnai savo džipe persekiodamas priešą.

1950 m., kai nelaimingam nuotykyje žuvo Korėjos fronte pagarsėjęs generolas W. Walker, MacArthuras kreipėsi į Washingtoną, prašydamas atsiųsti jam gen. Ridgway. Tik aštuonioms valandoms praėjus Ridgway išskrido specialiu bombonešiu į Korėją. Jam atvykus į frontą, Jungtinių Tautų kariuomenė persigrupavo ir pradėjo priešpuolį, kurio rezultate buvo pasiekta 38 paralelė.

Generolas Ridgway yra aukšto ūgio, liesas, didelis sportininkas. Greičiausiai jis vienintelis generolas Amerikos armijoje, kuris gali ištisą mylią bėgti, nesustodamas ir nepailsdamas.

MARŠALUI PETAINUI GERIAU

Devynių dešimtų keturių metų maršalas Petainas, kalinamas tvirtovėje buvo sunkiai susirgęs. Buvo pavojaus, kad jis gali numirti. Šiuo metu jam pasidarė žymiai geriau. Tvirtovės administracija leido maršalo žmonai atsigabenti savo virėją, kuri gamina maršalui valgį.

Keturių didžiųjų konferencija

Paryžiuje susirinkę JAV, Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Prancūzijos diplomatai jau turėjo viso dvidešims vieną posėdį.

Kai Amerikos atstovą Jesuphą užklausė, kokie tų visų derybų ir pasitarimų rezultatai, jis trumpai atsakė: "Nolis.'

Diplomatų kantrybė nėra išsisėmusi. Pasitarimai ir toliau vykdomi. Bet vilčių šiandien pasiliko mažiau, negu buvo pradžioje, kāda taip pat jau buvo pareikštos abejonės, ar tikrai Maskva nori Keturių didžiųjų konferencijos.

Plačiai nuskambėjo spaudoje Gromyko vadinamos nuolaidos. Buvo manyta, kad bus galima prieiti šiokio tokio susitarimo. Bet vėliau paaiškėjo, kad tai buvo eilinis komunistų manevras, kurio tikslas vilkinti laiką ir siekti propagandinių tikslų.

Šiuose psitarimuose anglai daugiausia dėjo pastangų pasiekti susitarimo. JAV visą laiką buvo daug skeptiškiau nusiteikusios ir jų atstovas ambasadorius Jesuph tai keliais atvejais pabrėžė.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

— **Darbo rankos** — Les Mains des Travailleurs Nr. 1 7. Leidžia Lietuvių darbo Sąjunga Paryžiuje. Vyr. Redaktorė dr. J. Navakienė.

— **Mūsų Vytis** — akademinio skautų jaunimo laikraštis n. 1 Chicago, Ill.

— **Skunkė** — neperiodinis jumoro laikraštis Kanados lietuviams.

— **Lietuvos Ūkio** atstatymo studijų komisijos darbai. Sąsiuvinys 1. Leidžia — Lietuvos Ūkio atstatymo studijų komisijos prezidiumas. Redaktorius — J. Audėnas, Roxbury, Mass.

APTEMDYTAS DŽIAUGSMAS

Senovės graikai savo kūrėjus vainikuodavo laurų vainikais. Bet šiandien laurai tik kai kurių rūšių sriubai dar tinka. Šiandien doleris ir garbingiau ir rimčiau atrodo. Tad daugumas kūrėjų ir svajoja sulaukti pripažinimo doleriais.

Graži gi valanda, kada galime peržvelgti ką vertingo per metus padarėm. Didelė šventė ir pas mus visados būdavo kai peržvelgiamas tų metų literatūrinis derlius ir kai išrenkami gražiausi darbai ir jų autoriai apvainikuojami išdidžiu vainiku, tegu iš tų pačių žaliukų—dolerių, bet tai graži valanda visiems, kas myli gimtojo žodžio kūrybą.

Šie metai, deja, nėra tokie džiugūs. Nusivilimas iš vienos pusės, ir, netenka abejoti, jokio džiaugsmo ir iš ano laimėjimo.

"Chicagos lietuviai kultūrininkai ir literatūros mėgėjai su dideliu džiaugsmu laukė numatytos Chicagoje iškilmės — literatūros premijos įteikimo, tačiau po tokios jury komisijos dalies narių sauvalės, beabejo pasijunta apvilti.— Taip parašė Naujienos.

Žmonės nusivylė. Ir kai kam susidaro net toks įspudis: kad pati "jury komisija aiškiai jaučia, kad šis premijos paskyrimas, tai savotiška afera, ir kad tai neišvengiamai sulauks reakcijos visuomenėje."

Tiesiog galima pasakyti, kad pačiam A. Vaičiulaičiui šis neapdairus jury komisijos daugumos sprendimas, kurį net kiti pavadino "afera" — padarė ne tiek gera kiek žalos.

Galima sutikti su posakiu "A. Vaičiulaitis, kaip rašytojas, nėra blogas, bet šio pripažinimo jis šį kartą tikrai nebuvo vertas" (Naujienos). Ir išleidęs vertą premijos veikalą, gal būt jis tą premiją ir būtų neginčyjamai ir teisėtai gavęs. Bet tik ne dabar, už atsitiktinus reportažėlius...

Tačiau perkelkim savo dėmesio centrą kitur. Kodėl taip atsitiko? Kodėl jury komisija griebėsi su literatūros premijai skirti taisyklėmis nesudirenamų aiškinimų? Kodėl jury komisija aplenkė kitus, tikrai ir neabejotinai vertesnius kurinius? Kodėl ir šiuo reikalu komisijos patiekti aiškinimai neišlaiko jokios kritikos? Komisija rado galima prasilenkti su trečuoju taisyklių paragrafu, kurį nurodė A. Rimydis, tik todėl, kad būtinai norėjo paskirti premiją A. Vaičiulaičiui. Komisija pati sugalvojo kliūtį, nors taisyklėse apie tai nieko nepasakyta, kai svarstė V. Krėvės "Dangaus ir žemės sūnų" klausimą ir prikibo, kad veikalas nebaigtas. Nejaugi komisijai nekilo klausimas: kas svarbiau ar bet sau reportažėliai ar tas "nebaigtas" V. Krėvės monumentalus veikalas?

Visos šios aplinkybės visiškai aiškiai parodo, kad jury komisijos dauguma su nieku nesiskaitė, kad tik tos daugumos "savas" žmogus gautų pripažinimą ir premiją. Čia jau gilesnis ir daug daugiau pavojingas dalykas, negu kai kas gali pamanyti. Juk tai yra profancija literatūrinės premijos aplamai ir pasityčiojimas iš įvairių politinių pažiūrų asmenų, kurie juk sudėjo šiai premijai savo aukas. Jei viena srovė norės sau monopolizuoti įtaką literatūros gyvenime tai neabejotinai apgailėtinų rezultatų sulauksime. O kitų pažiūrų žmonės ateity vargu ar norės premijai skirti pinigus.

Štai kodėl nesenai įvykusios literatūros iškilmės yra ne tokios džiugios, kokios turėtų būti.

LIETUVOJE 1905 METAIS

Lietuvos Ūkininkas, savo 1 n., 1905 m. gruodžio 8 d. spausdina tokią korespondenciją iš Garliavos:

Lapkričio 27 d. buvo didelis lietuvių susirinkimas. Buvo perskaityti Vilniaus suvažiavimo nutarimai. Buvo kalbama apie netikusią dabartinę valdžią, apie tai, kad reikia ją sugriauti ir naują, geresnę, žmonių valdžią įtaisyt. Ūkininkai papasakojo apie savo vargingą gyvenimą, apie valdžios priespaudą. Vienas vyrukas kalbėjo apie darbininkų padėjimą. Paskui vienas kalbėtojas pasisakė esąs Lietuvos demokratų atstovu, aiškino žmonėms, kokia yra jo partija ir kokia yra Lietuvos socijalų - demokratų partija.

Po kalbų vienas seniūnas po visų akių nusiėmė skardą ir pasisakė nebetarnausiąs valdžiai, nes dabar tik aiškiai suprantąs, kokia yra mūsų dabartinė valdžia. Jis prašė žmonių atleidimo už visus savo blogus darbus, kuriuos yra padaręs klausydamas valdžios. Žmonės dovanojo jam.

Užtraukę "Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė", visa minia nuėjo į valsčiaus raštinę, per seniūnus pareikalavo vaitą, įsakė jam visus raštus lietuviškai terašyti ir atstatyti lenkišką raštininką, nemokantį lietuvikai. Jei tie reikalavimai nebūsią išpildyt, žmonės vaitui nemokėsią algos ir gal dar ką bloga padarysią.

Nuėjo pas teisėją, neradę jo namie, įsakė jo tėvui, kad teisėjas lenkas išsikraustytų į Lenkiją.

Toliau nuėjo pas policistus. Vienas policistas pasislėpė, antrasis maloniai kalbėjosi su žmonėmis — be ginklų ir be formos. Tam policistui leido tuo tarpu pasilikti, tik liepė geriau pramokti lietuviškai ir nebenešioti ginklo ir formos.

Nuėję į mokyklas liepė mokytojui viską mokyti lietuviškai. Tą nutarimą užrašė revizijos knygoj.

Visos iškabos su rusiškais parašais nuimtos ir liepta pakabinti naujas su lietuviškais parašais.

Nuėję į kleboniją, žmonės pareikalavo, kad visos knygos būtų lietuviškai rašomos ir kad kunigai nebegiedotų maldų už carą. Dekanas išsiderėjo giedoti lietuviškai maldas už carą tik tris kartus per metus.

Paskui sugrąžintos buvo knygos ir kiti daiktai vienam žmogeliui. Tie daiktai buvo to žmogelio pargabenti iš Prūsų, valdžios tarnų atimti ir paslėpti valsčiaus raštinėj.

Padarę tokias permainas, žmonės ramiai išsiskirstė. Ant rytojaus teisėjas buvo pradėjęs daryti bylas rusiškai, bet žmonės pareikalavo vesti viską lietuviškai ir uždarė teismą.

Tą pačią dieną keli žmonės nuėjo į mišką ir, išvaikę kirtėjus, uždraudė kirsti mišką ir vežti svetur.

— Schweinfurto lietuvių stovykla tebėra gyva. Stovyklos vedėjas lietuvis Rauchas. Vasario 16 d. minėjime tremtiniai surinko 630DM. Buvęs šioje stovykloje ryšininko pareigose M. Lipčius išvyko į Kolumbiją.

MIRĖ DIDELIS LIETUVOS DRAUGAS JEAN MAUCLERE

Iš Paryžiaus mus pasiekė liūdna žinia, kad š. m. kovo mėn. 12-tą dieną mirė didelis Lietuvos draugas, prancūzų rašytojas, Jean Mauclere.

Jean Mauclere pažino Lietuvą ir lietuvius 1923 metais. Jis taip pamėgo mūsų kraštą ir žmones, kad nuo to laiko visą savo gyvenimą glaudžiai bendradarbiavo su lietuviais ir garsino Lietuvos vardą savo tautiečių tarpe. Jis parašė eilę knygų apie Lietuvą ir daug straipsnių, kurie pasirodė prancūzų periodikoje. Jo svarbiausi veikalai apie Lietuvą yra šie:

1. Sous le ciel pale de Lithuanie — ši knyga buvo apvainikuota Prancūzų Akademijos.
2. Le Pays du Chevalier blanc — Lietuvos istorija.
3. Gens et Routes de Lithuanie — knyga apvainikuota Komercinės Geografijos Draugijos (Societe de Geographie commerciale).
4. Panorama de la Litterature Lithuaniennie — lietuvių literatūros panorama.
5. La Fille du Haff — apysaka iš Lietuvos gyvenimo.
6. Contes Lithuaniens — lietuvių pasakos.
7. La France et la Lithuanie.

Karo metu Jean Mauclere parašė eilę straipsnių apie Lietuvą savaitiniame žurnale L'Illustration. Paskutiniais gyvenimo metais rašė į šiuos prancūzų laikraščius: La Croix, L'Epoque ir Figaro. Jean Mauclere parašė dar daug romanų, iš jūrininkų gyvenimo ir kelionių apysakų.

Jean Mauclere'o gyvenimas labai tragiškas. Būdamas 7 metų amžiaus, jis susirgo ir nuo to laiko beveik visą savo gyvenimą turėjo išgulėti lovoje. Tik retkarčiais jis galėdavo vaikščioti, bet ir tuomet ant jo kūno buvo uždėtas tikras aparatas, be kurio jis visai negalėjo pasikelti. Bet nežiūrint šių didelių sunkumų Jean Mauclere buvo nuvažėves kelis kartus į Lietuvą. Jo dėmesį į Lietuvą ir lietuvius atkreipė ponia Elena Jankauskienė (poeto Kleopo Jurgelionio sesuo), ir Lietuvoje Jean Mauclere'u rūpinosi jo duktė ir žentas pp. E. Turauskai. Jean Mauclere'o kelionės po Lietuvą buvo gan komplikuotos ir rizikingos. Kadangi jis buvo tokios blogos sveikatos, jo palydovai turėjo jį labai prižiūrėti.

Pažinęs Lietuvą, Jean Mauclere labai pamilo mūsų kraštą ir žmones. Jis pats dažnai sakydavo, kad Lietuvoje praleistos dienos buvo pačios laimingiausios jo gyvenime. Grįžęs į Prancūziją Jean Mauclere nuolatos rašė apie Lietuvą ir iki pat mirties palaikė glaudžius ryšius su lietuviais. Kelis metus prieš mirtį, kuomet jis jau visiškai negalėdavo atsikelti iš lovos ar net pasukt galvos — jis tuomet kalbėdavo su žmonėmis, žiūrėdamas į veidrodį, kurį jis taip pasukdavo, kad galėtų jame matyti pokalbio dalyvius — dar tuomet Jean Mauclere dedikuodamas savo knygas mėgdavo su šypsena už rašyti, kad ši knyga parašyta prancūzo, giliai pamilusio Lietuvą — "sympatique hommage d'un Francais qui aime profondement la Lithuanie."

Kalbant apie Jean Mauclere negalima praeiti nepaminėjus to didvyriško vaidmens, kurį jo gyvenime suvaidino jo motina. Ponia Mauclere visą savo gyvenimą pašventė sūnui. Ji buvo jo nuolatinė globėja, sekretorė, patarėja. Ji pati labai išsilavinusi moteris, pilna energijos ir entuzijazmo. Ji išmokslino savo sūnų nepasitraukdama nuo jo patalo, įkvėpė jam norą gyventi ir meilę darbui. Kai Jean Mauclere pradėjo rašyti, ji buvo visados jo sekretorė. Su savo sūnaus raštais ji paskui eidavo pati į laikraščių redakcijas, į knygų leidyklas, rūpinosi jų išleidimu ir prižiūrėdavo spaudos darbą. Ponia Mauclere pati su meile atsiliepdavo apie Lietuvą. Kai ją ir jos sūnų aplankydavo lietuviai, ji mėgdavo užsidėti gražius gintarinius karolius pasididžiuodama, kad jie iš Lietuvos. Buvo tikrai nuostabu, kad ji būdama virš 80 metų amžiaus dar labai daug skaitė, domėjosi dabartine politika ir literatūra ir joje labai gerai nusimanė. Sūnaus mirtis buvo nepaprastas smūgis šiai nuostabiai moteriai, kuri suvaidino svarbų vaidmenį Lietuvos kultūros gyvenime.

Jean Mauclere'o kurybinį darbą tinkamai įvertino Prancūzijos ir Lietuvos vyriausybės. Jean Mauclere buvo Garbės Legijono narys (Chevalier de Legion d'Honneur), o Lietuvos vyriausybė apdovanojo jį Gedimino odenu.

L. J.

SURADO ISTORINĮ AKMENĮ

Spauda plačiai rašė apie škotų nacionalistų paslaptingomis aplinkybėmis pavogtą iš Westministerio katedros Anglijos karalių karūnavimo istorinį akmenį. Ilgą laiką Anglijos sekliai negalėjo surasti, kur tas akmuo yra, o svarbiausia kas jį galėjo pavogti. Prieš kiek laiko buvo pranešta, kad pavyko susekti, jog tą istorinį akmenį pavogė keturi skotai studentai. Tai buvęs kerštas anglams.

Dabar nežinomi asmenys šį istorinį akmenį atgabeno ir paliko vienoje bažnyčioje. Anglijos policija kaltininkų nepersekioja, nenorėdama duoti progos skotams nacionalistam kelti triukšmą.

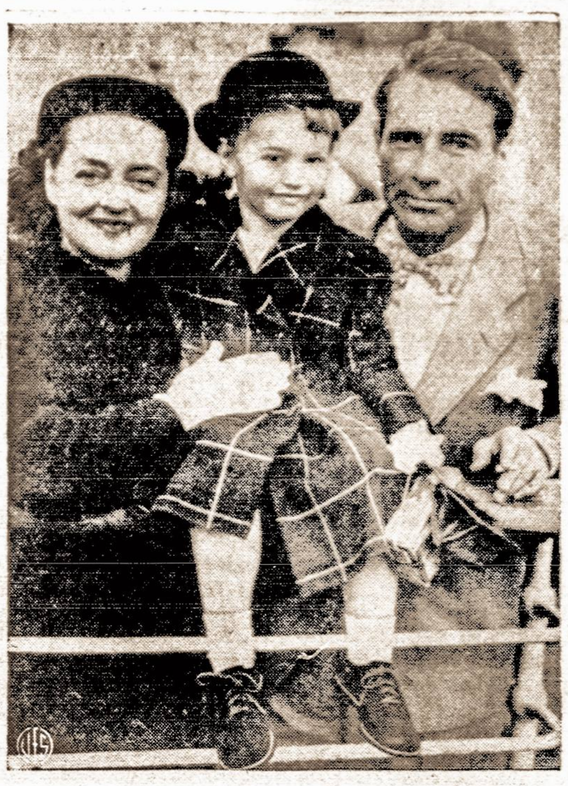

Kino artistė Bette Davis, su vyru ir dukra atvyko į Angliją, kur ji vaidins angliškoje filmoje.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Naktį, balandžio 8 d., prof. Viktorui Biržiškai grįžtant namo Cermak Rd., Chicagoje, užpuolė jį du negrai. Vienas negras griebė profesorių už gerklės ir stipriai jį laikė, o kitas františkai apsirengęs negras peiliu perpjovė kišeninę piniginę, išėmė iš ten visus, net smulkius pinigus, paėmė dar kitą piniginę su 11 dolerių, kišeninį peilį, šukas, pradėtą cigarečių dėžutę ir laikrodį. Nuostolių padaryta viso 50 dolerių. Baigę plėšimą negrai norėjo profesorių įsitraukti į čia pat stovintį atidarytą automobilį. Bet profesorius pasipriešino, tada vienas negras pamojo ranka, o kitas atleido profesoriaus gerklę ir abu pasišalino.

— Minersville, Pa. lenkų kunigas saviškiams patarė sekti lietuvius, kurie savo vaikus uoliai leidžia į mokslą. Šioje vietovėje lietuviai, daugiausia angliakasiai, savo antrojoj kartoj turi daug apšviestų žmonių. Iš čia kilo 17 gydytojų lietuvių, 14 inžinierių, 1 admirolas, 3 jūrų kapitonai, 33 mokytojai, 34 slaugės ir 12 kunigų. Tuo pat metu lietuvių kaimynai esą išmokę tik vieną gydytoją, 1 kunigą, 1 kleriką, 2 mokytojus ir 1 slaugę.

— Bostonietis Pataskas iškėlė bylą Judeikai už "žmonos meilės pavogimą' Advokatas Shallna, atstovaudamas Patasko reikalus, pasiekė, kad aukščiausias teismas iš kaltinamojo priteisė 4,020 dolerių. Tur būt tiek meilė buvo įkainuota.

— So. Bostono lietuvių bažnyčioje, kompozitoriui Jeronimui Kačinskui vadovaujant, buvo pirmą kartą girdimos kompozitoriaus J. Žilevičiaus mišios.

— Chicagoje balandžio 15, ir 16 dienomis įvyko lietuvių rašytojų suvažiavimas, kurio metu įteikta ir literatūros premija šių metų laimėtojui.

— Baltimorėje poetas K. Bradūnas įsteigė spaudos kioską. Pradžioje maža kas kreipė į jį dėmesio. Bet paskutiniu metu šis kioskas susilaukė daugelio lankytojų, kurie teiraujasi spaudos naujienų ir perka laikraščius ir knygas.

— Hartforde inžinierius J. Gibavičius įsteigė statybos firmą, kuri sekmingai veikia. Ši firma darbus atlieka ne tik Hartforde, bet ir kituos miestuos.

— Montrealyje, Kanadoje, vyriausybė leido įsteigti lietuvišką triklasę mokyklą. Pamokos bus dėstomos lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Mokytojus apmokės vyriausybė, taip pat ir patalpas davė vyriausybė.

— Afrikoje, Turines vietovėje, laukiniai afrikiečiai nužudė lietuvaitę Liudmilą Valiulienę.

— Dailininkas Adomas Galdikas, iki šiol gyvenęs Paryžiuje, spaudos žiniomis, ruošiasi atvykti į Ameriką.

— Anglijos lietuvių skautų stovykla, kaip praneša skautų vadas K. Vaitkevičius, šiemet įvyks tarp liepos 28 ir rugpiūčio 5.

— Luebecke, prie pat rusų okupacinės zonos, Vakarų Vokietijoje, Meesen ir Artilerie kareivinėse tebegyvena 600 lietuvių, kurių dauguma niekur negalės emigruoti.

Nepriklausomoje Lietuvoje

RAŠO PULK. A. USPENSKIS

(Tęsinys)

Nepaisydami tarptautinių teisių, demarkacijos linijos neliečiamumo ir griežto draudimo laikyti tam ruože kariuomenę, lenkai dažnai pasirodo draudimo plote ginkluotais būriais, o jų partizanai plėšikauja mūsų kaimuose. Mums gi, griežtai uždrausta laužyti demarkacijos liniją. Bendrai, čia tenka visą laiką budėti. Palinkėjus mums kloties, majoras nujojo į savo pulko rinkimosi vietą. Sugrįžęs į Seirijus, aš telefonu pranešiau Vyr. štabo Viršininkui, kad esu perėmęs man skirtąjį barą.

Taip prasidėjo Lietuvos rūbežiaus saugojimo tarnyba. Dažnai, ypač pirmomis dienomis, raitas apjodavau skirto man baro rūbežius. Pats patikrindavau ir naktimis sargybas ir jų budrumą. Jau sutvarkytoji ryšio tarnyba buvo įpareigota apie mažiausius nesklandumus man skubiai pranešti ar telefonu, ar raštu.

Retais atsitikimais, lenkų ginkluotų kareivių būriai, civilių, neva kelią rodančių vadovų lydimi, pereidavo rubežių, bet mūsų sargybų sulaikyti, ypač prigrasinus šauti, grįždavo atgal. Jei kartais jie nepaklausydavo įsakymo pasitraukti, įvykdavo susišaudymas ir tuomet atvykę lietuvių ir lenkų karininkai, tarpusaviu išsiaiškinimu, baigdavo nesusipratimus.

Buvo taipogi ir slaptų lenkų kareivių, ypač gudų, nenorinčių tarnauti lenkų kariuomenėje, perbėgimų. Pasitaikydavo sučiupti ir tikrus lenkų šnipus, civiliai persirengusius. Pas tokius, apžiūrint, rasdavom ginklų ir šaudmenų. Nuginklavus, jie būdavo pasiunčiami Alytaus Karo policijos žinion. Bendrai, pasienio tarnyba reikalavo iš mūsų stropaus budrumo, sekant įvykius priešo pusėje. Juk galima buvo tikėtis želigovskiados pakartojimo.

Tarytum 3 pulko vado žodžiams patvirtinti, kuriais jis mane perspėjo, perduodamas barą, aš gavau iš kaimyninio baro viršininko žinią, kad lenkai ruošia puolimą. Žinios buvo gauta per Šaulių Sąjungos žvalgus.

Tuoj po to atvyko raitelis su slaptu pranešimu iš 4-tos divizijos vado generolo Ladygos, kuriam priklausė ir gudų atskiras dalinys.

Tai buvo kautynėms pasiruošimo įsakymas. 1) priešas rytoj anksti rytą pradeda puolimą. 2) Visiems, jo divizijai priklausantiems karo daliniams pasiruošti puolimą atremti. Apsigynimo schema.

Gavęs šį įsakymą, raitas apžvelgiau visas sargybas (štai kada aš pasigedau automobilio ir mintimis priekaištavau vyr. štabui, atsisakiusiam jį man duoti), patikrinau visų kuopų tinkamą apsiginimo kovoms pasiruošimą. Visa naktis praėjo pasiruošime įvairiems galimiems įvykiams. Nemigau aš, būdėjo mano šeima ir visi karininkai. Prašvitus lenkai nepuolė ir buvo gautas įsakymas persitvarkyti ramiai sienų apsaugos tarnybai.

Tuo būdu, gudų atskiras batalionas ėjo pasienio gynybos tarnybą nuo kovo 17 iki birželio 7 , t. y. tiek pat kiek lietuviškieji daliniai, po trijų mėnesių pereinantieji į apsaugos rezervą. Nešdamas pasienio apsaugos tarnybą, batalionas nenutraukė kasdieninės rikiuotės mokymo, o taipogi šaudymo pratimų. Ypatingą dėmesį kreipiau į mokomosios kuopos užsiėmimus, nes jos užduotis buvo paruošti puskarininkius, tuos būsimuosius mažus viršininkus.

Seirijų miestelio gyventojai lietuviai buvo labai geruose santykiuose su gudų batalionu kariais ir jų tarpe nekildavo jokių nesusipratimų. Negalima to pasakyti apie Seirijų lenkuojančius gyventojus. Šie pastarieji buvo prieš batalioną ir to savo nusiteikimo nei nemanė slėpti — jie patys dažnai užkabindavo karius, klausdami, kodėl jie eina su lietuviais išvien, o ne su lenkais, "Tegu sau lietuviai kariauja su lenkais, kam jums kištis." Juos erzino gudų kalba, o ypatingai gudų dainos. 1-moji kuopa su kulkosvaidininkais, rudenį sugrįžusi iš fronto, parsivežė daug įvairių karo dainų, kurias irgi išmoko ir dainavo ir kitos kuopos. Viena iš tų dainų, nuo Dvinsko rajono, bylojo apie tai, kaip lenkai, bolševikams spaudžiant, vis traukias atgal, o lietuviai ir gudai vietoj jų turi kautis su bolševikais. "Lenkai bėga, o mes žygiuojame pirmyn"—toks šios dainos refrenas. Vietiniai lenkai, dėl tų dainų skundė gudų bataliono karius Seirijų klebonui kun. Grajauskui. Bet uždrausti šias dainas dainuoti aš neradau nei galimu, nei reikalinga. Ypač dabar, po Suvalkų taikos Sutarties sulaužymo ir Vilniaus užgrobimo. Dar per daug gyva buvo skriauda ir visų pasipiktinimas lenkų klastingais žygiais. O ir mūsų buvimo čia tikslas buvo ne taikingas, bet kariškas sienų gynimas nuo priešo, kuriuo ir buvo kaip tik lenkai.

Vienas graudus įvykis greitu laiku privertė mane patikėti įtarimais, o netrukus mes visi įsitikinome, jog savo tarpe turėjome priešą. Birželio mėnesyje vienas gudų batalijono karininkas — girtuoklis, išeikvojo valdiškus pinigus ir pabėgo į lenkų pusę.

Apie gudų bataliono karininko pabėgimą buvo parašytas į Kauną skundas, kad visas Gudų batalionas pasiruošęs bėgti lenkų pusėn ir, kad daug gudų jau pabėgo. Vietoj pulk. Žukausko, Krašto Apsaugos ministru buvo paskirtas prof. Šimkus. Nepatikrinęs skundo tikslingumo, aplenkdamas vyr. kariuomenės vadą, profesorius davė įsakymą nuginkluoti atskirą gudų batalioną, tuo žiauriai įžesidamas visą karišką dalį iki šiol nieku nenusižengusią, o priešingai, pasižymėjusią kovose su bolševikais ir lenkais.

Tuo laiku kaip tik atvyko į Seirijus vyr. kariuomenės vadas gen. Žukauskas ir Krašto Apsaugos vice ministras Byla. Aš sutikau gen. Žukauską raportu. Generolas po to pakvietė mane į savo automobilį, kad drauge aplankius visas sargybas ir užtvaras, mano ginamojo baro pasienyje. Pakeliui aš pranešiau generolui apie karininko pabėgimą. Generolas tylėjo.

Atvykome į 1-mą kuopą. Nespėjo atraportuoti vyr. kar. vadui, kai staiga vice ministras Byla paklausė: "Kiek žmonių iš jūsų perbėgo į lenkų pusę? Šis atsakė "du kareiviai patraukti teisman." Byla užrašė jų pavardes. Atvykus į 2-rą kuopą tas pats klausimas. Kuopos vadas atsakė "Nei vieno." 3-čioj kuopoj buvo pabėgę 2 kareiviai, bet ne pas lenkus, o atgal į Lietuvą, bet jie jau sugauti ir laukia bausmės už dezertiravimą. Tuo ir pasibaigė šis nemalonus incidentas.

Gudų batalijono fronte pakeitimas. 5-kių kulkosvaidžių per davimas 7-tam pulkui. Aš pas prof. Šimkų su skundu dėl įsakymo nuginkluoti gudų batalioną.

Gudų bataliono įvykiai vystėsi skubos keliu.

Nespėjo kar. vadas grįžti iš fronto Kaunan, kai atžygiavo 7-tas pulkas perimti bataliono ginamą barą, o divizijos vadas, generolas Ladyga, buvo užmiršęs duoti man minėtam perdavimui įsakymą. Aš sulaikiau perdavimą, kol telefonu patikrinau pas generolą Ladygą šio įsakymo tikrumą. Kai įvyko perdavimas ir mano batalionas visas susirinko atvažiavo gen. Ladyga bataliono patikrinti. Jis palengva apvažiavo visas rikiuotės kuopas ir kulkosvaidžių kuopą, lyg norėdamas įsitikinti, jog batalionas išsirikiavo pilname savo sąstate. Patikrino kulkosvaidžių skaičių ir įsakė 5 perduoti 7-tam pulkui. Po to patikrinimo atvyko iš pulko 5 karininkai su kulkosvaidininkų daliniu, kulkosvaidžių perimti. Perėmimo metu netoliesia ant kalnelio stovėjo ginkluota 7 pulko dalis. Tuo metu aš nei nepagalvojau, kad divizijos vadas ir 7-tas pulkas vykdė Krašto Apsaugos ministerio prof. Šimkaus įsakymą nuginkluoti gudų batalioną.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Moterų Pasaulis

MOTINOS DIENĄ NEUŽMIŠKIM TREMTYJE VARGSTANČIŲ MOTINŲ

Šių metų gegužės 13 d., sekmadienis yra diena skirta motinoms pagerbti. Tą dieną visi šeimos nariai, ypač vaikai stengiasi parodyti savo meilę motinai, ji apdovanojama mažomis dovanėlėmis, gėlėmis, saldainiais ir gražius sentimentus reiškiančiais dalykėliais. Turtingesnis žmogus ar šeima savo motinas apdovanoja brangesniais ir prabangiškesniais daiktais, neturtingesnės — pigesniais, bet gražiais ir dažnai praktiškesniais, bet visos tos dovanos reiškia vienodą meilę ir gilią pagarbą motinai. Be to, motinos dieną šeima stengiasi motinai patarnauti, sumažinti jai tą dieną namų darbo naštą, išsivesti ją kur nors gražioje vietoje papietauti ar maloniai ir linksmai savo šeimos narių tarpe laiką praleisti.

Bet yra ir užmirštų motinų, kurios toli nuo savo tėvo tėviškių, nuo savo artimųjų augina ir rūpinasi savo šeimomis tremtyje, varge ir skurde. Yra senelių motinų, kurios dėl gilios senatvės ar nesveikatos skursta svetimuose kraštuose, toli nuo savųjų, kurioms Motinos Diena yra tik paprasta skurdaus gyvenimo ir vargo diena, dažnai be pakankamo maisto, be padoaus drabužio ir net be gero lodžio, kurių artimieji, jei ne ergauja okupantui Sibiro kayklose, tai skursta kur nors vetimuose kraštuose ir, jeigu nintyse prisimena savo motiną, jai negali niekuo pagelbėti ir neturi galimybės jos pagerbti ir pareikšti jai savo meilę.

Artinantis Motinų Dienai prisiminkime ir tas motinas, kurios tremtinių stovyklose Vokietijoje ir kitur tebeneša sunkią tremties naštą. Bent tą vieną dieną atjauskime ne tik savo artimuosius namiškius, bet parodykime savo gerą širdį ir toms motinoms, kurios atsiskyrusios nuo savo artimųjų. Lai ir jos žino, kad Motinų Diena yra visų motinų pagerbimo diena, kad jos yra lietuvės motinos, kurias gerbia ir myli visi lietuviai.

Motinų Dieną BALF'as ir jo talkininkai stengiasi visas lietuves motinas gyvenančias tremtyje pagerbti ir jas kuo nors apdovanoti. Lai jos žino, kad Amerikos lietuviai jų neužmiršta, nežiūrint, kad mūsų kraštus skiria tūkstančių mylių atstumas.

Visas aukas gautas šiam gražiam tikslui BALF'as tuojau išsiųs, kur jos pasieks lietuves motinas tremtyje ir joms tenai bus išdalintos Motinos Dieną.

Šia proga kviečiame visus BALF skyrius ir talkininkus bent mažomis aukomis prisidėti prie šio gražaus tikslo. Aukas specialiai tam tikslui malonėkite siųsti šiuo adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Nora M. Gugis,
BALF'o Nacionalinė Sekretorė

Naujausios mados skrybėlė

PABUČIAVIMAI TRUMPINA AMŽIŲ

Amerikos mokslininkas dr. Strong, ilgą laiką tyrinėjęs, kaip bučiavimas atsiliepia į žmogaus organizmą, paskelbė tokias išvadas.

Didelis bučiavimosi megėjas (jis turi būti įsimylėjęs) savo audringą amžių sutrumpina 6-7 metais. "Normalus" pabučiavimas kainuoja vyrui 3 minutes trumpesnio gyvenimo "Ugningas" pabučiavimas sutrumpina gyvenimą 5 minutėms. Šis ekspertas gerai nusivokia taip pat aritmetikoj, ir sudauginęs pabučiavimus iš minučių, gavo 6-7 metus.

Dr. Strong aiškina, kad besibučiuojant širdis ima smarkiau dirbti (tuo atžvilgiu esą širdžiai nesvarbu, ar tu ją vargini besibučiuodamas, ar bėgdamas laiptais į septintą aukštą). Normaliai bučiuojantis (kaip pav. bučiuojasi vedę) širdis suplaka 95 kartus vietoj 72. Bučiavimas ypačiai esąs pavojingas senesnio amžiaus vyrams. Jeigu jie nenori mirti nuo persibučiavimo, jie turi vengti gundančių moterų.

Daktaro patarimas toks: pratintis iš jaunystės dienų prisilaikyti dietiško bučiavimosi...

BERLYNO INTELIGENTŲ RŪPESČIAI

Artimų draugų ir draugių ratelis susirinko pas portretistę — fotografę, jos jaukiai įrengtame privatiniame bute.

Greta jos sėdis vitališkas, penkiasdešimts metų ponas, tweedo medžiagos kostiumu, yra firmos prokuristas. Jo kaimynė su marga bolero suknia, apie trisdešimts metų vadinas, tokio pat amžiaus, kaip ir pati šeimininkė, griežtu profiliu ir rėžiančiu žvilgsniu, yra dramaturgė. Kitas svečias, pilkšvais marškiniais ir rudu cordo švarku, inžinerijos daktaras, yra radijo specialistas. Ir trumpai pakirptais plaukais, švelnių, saldžių bruožų mergaitė, besiverčianti madų piešiniais, — tai visa susirinkusi draugijėlė šeštadienio pobūviui pas fotografę.

Ši vakarą nekalbama apie naujas knygas ir teatro pastatymus, nei apie ultra trumpųjų bangų problemą, nei apie vidinės archtektūros klausimus arba apie gerasias Contaxo savybes palyginus su Leica aparatais. Bet tenka pripažinti, kad pokalbiai ir visas pobūvis yra aukšto lygio.

Pokalbis yra juo įdomesnis, kad iš įvairių išsireiškimų ir dialogų galima susidaryti Berlyno gyvenimo, Vakarų Berlyno, vaizdą 1951 metais.

Visi penki susirinkusieji yra bedarbiai. Šeimininkė nuo 1948 metų, kada ji buvo priversta uždaryti savo dirbtuvę. Tada jai trūko elektros srovės, nukirtus rusams laidus, dabar jai trūko pinigų atidaryti dirbtuvę iš naujo. Prokuristo firma uždarė savo duris prieš metus laiko. Ji vertėsi rytvakarų prekyba, kol jai buvo uždrausta įvežti į rytinę zoną vakarines markes. Taip pat ir dramaturgės leidykla išsilaikė iki paskutinio rudens, atleisdama visus tarnautojus ir bendradarbius, išskyrus vieną sekretorę, kuri dabar sėdėdama niūriame kambary, atstovauja kadaise garsios leidyklos vardą. Jaunoji madų dailininkė, baigusi savo brangų mokslą, dar nebuvo susiradusi jokios vietos. Šiandien neužtenka būti tik piešėjai, ji kartu turi būti manekinu ir siuvėja. "Jūsų krutinė per menkai išsivysčiusi," su apgailestavimu išsitaręs jai firmos direktorius. Daktaras inžinierius buvo atleistas prieš aštuonias savaites. Jo firma, gavusi Berlyno pagalbos paskolą, išsikraustė į Vakarų Vokietiją.

Prokuristas turi išlaikyti žmoną ir tris vaikus, inžinieriaus tėvus, dramaturgė seną motiną. Kaip tie žmonės gyvena?

Jaunoji piešėja, kadangi ji dar jokio darbo nėra turėjusi, negauna jokios pašalpos. Visi kiti gauna apytikriai 120 markių per mėnesį bedarbio pašalpa. Šeimininkei, apmokėjus nuomą, lieka 7 markės. Tai šen, tai ten jai pasiseka padaryti pažįstamam nuotraukas. Tas neduoda didelių pajamų, bet ji galėjo nusipirkti medžiagą vasarinei sukniai ir pati pasisiūti. Medžiaga kaštavo 7 markes, pasinaudojant sezono išpardavimu. Prokuristas gauna pripuolamo darbo per savo pažįstamus. Dramaturgė mėgina uždarbiauti rašydama laikraščiams kas lygu veik bevilitškam užsiėmimui, nes ir geriausiais mėnesiais ji negali daugiau iš laikraščių surinkti kaip 30-40 markių.

Per savaitgalio pobūvį ne tiek kalbama, kiek skaičiuojama. Kiek ir kur kainuoja cigarečių popierius, degtukai, daržovės, plaukų šukuosena ir dantų gydytojas. Bet ligi šiol jie dar nekapituliavo, jie nori gyventi, ir dar savame stiliuje. Tai galima matyti iš šio pobūvio. Vakaro valgis kainavo apie 10 markių. Už tai fotografė turės keturias dienas pasninkauti, besimaitindama pigia varške.

Griežtas įstatymų saugotojas vadintų šiuos žmones už jų pašalinių pajamų nuslėpimą mokesčių sukčiais, už pirkinius rytiniame sektoriuje— ūkio kenkėjais, už nemuituotos kavos pardavinėjimą— juodosios biržos spekulantais. Tokie jie yra. Bet kas drįstų juos taip apkaltinti? Šiame pasauly ir šiuo laiku, kai pasauly matyti kalnai neteisybės. Jie papildo mažas nuodėmes, besistengdami išlikti tokie, kokie jie yra buvę, kad vieną dieną, galimybėms pagerėjus, jie galėtų pradėti savo pasiilgtą darbą nepalūžę.

Prokuristas rūpinasi savo apdaru. Tas jam reikalinga, kai jis eina į firmas prisistatyti. Dramaturgė leidžia sau nueiti į teatrą, nes to reikia. Daktaras inžinierius studijuoja specialę literatūrą ir susirašinėja su užsieniu. "Kada nors juk reikės ką nors daryti!" Madų piešėja mokosi stenografijos ir prancūzų kalbos, juo daugiau dalykų ji mokės, juo didesnės bus galimybės.

Ant stalo nėra vyno, tik arbata. Bet nuotaika vis tik yra pakilusi. Jie turi kuo domėtis ir dėl ko jaudintis, jie nenori pamesti vilties, kad jie vieną dieną savo sugebėjimais įsijungs į gyvenimo ritmą.

"Ar norite įjungsiu naujienas?" paklausia šeimininkė velyvai valandai priartėjus. Visi vienu balsu pasisako prieš naujienų klausimą. Ne dėlto, kad jie nori priimti įvykius užmerktomis akimis. Jie visi yra informuoti dienos įvykiais, nė vienas jų neatsakė savo dienraščio, blogiausiu atvėju išlaidas pasidalina su kaimynu. Bet kaip bedarbiai jie supranta dvigubai geriau pasaulinės padėties pavojus. Bet šios temos tegu netrukdo šio vakaro nuotaikos. Šioje draugijoje plaka tikras Berlyno pulsas, o Berlynas tai nesunaikinamo optimizmo miestas.

"Gali man paskolinti dešimt pfenigių kelionei?" klausia dramatūrgė. "Aš nebeturiu nė vieno grašio," prisipažįsta fotografė. Tie dalykai aiškinami ne pašnibždomis, tai sakoma visiškai garsiai mažajame prieangyje, išgražintame gėlėtais apmušalais.

Pirmadienį fotografė užsivelka trumpas kelnaites, užsideda seną bliuskutę ir užsimauna medinius sandalus. Ji eina į parką, kur daržininkas jai įspaudžia į ranką kastuvą. Nuo dabar ji yra bėdos darbininkė, ir gauna per mėnesį 20 markių daugiau.

O viršuj, jos gražiame ir jaukiame bute kabo jos nuotraukos, juodo ir balto kompozicijos. Ten darbų paroda žmogaus, kuriam pasaulis yra pilnas neišaiškinamo ir papaslaptingo grožio.

Reno mieste, Nevados valstybėje, kasmet gauna perskiras apie 8 tūkstančiai porų.

KODĖL ŽMOGUS PAVARGSTA

Paprastai žmogus dirba vią dieną ir ypatingo nuovario nejaučia. Tai normalus eiškinys. Bet kiek rasime monių, kurie pavargsta jau usę dienos padirbėję savo aprastą darbą.

Įdomų eksperimentą pada- stambios Chicagos asocia- jos, kurios pasiūlė gydytojų rupei patikrinti sveikatą 55 rmiausių Amerikos pramo-ininkų. Visi tie žmonės bu- apie 50 metų amžiaus ir iš jų tarpo nelaikė reikaga aplankyti gydytoją, ir todėl, kad jie visiškai eikai jaustųsi, bet todėl, d nieko rimto jie nenujau-

Kai gydytojai juos klausė, ip jie jaučiasi, tai gauda- vienodą atsakymą, kad učiasi "puikiai". Bet iš tonesnio gydytojų pasikalbėno su tais finansų galiūnais, aiškėjo, kad jie visi labai žnai jaučiasi esą pavargę. O dytojų tyrinėjimai parodė, d svarbiausia to priežastis, i nepakankamas kiekis cukus jų kraujuje. Jie turėdasavo kraujuje mažiau cukus, negu reikalauja organizas.

Gydytojų pranešimu, dauis žmonių nesijaučai gerai greit pavargsta tik todėl, d jų kraujas neturi pakanmai cukraus. Tada silpnėsmegenų darbas, nervų sisna esti nuolatiniame įtemne, žmogus greit pavargsta, n norisi atsisėsti ar priguljam kasdieninis darbas it nusibosta, jis pradeda apkęsti ir savo viršininkų, n nemalonūs darosi ir bendarbiai, o viso to priežas— pašlijusi sveikata.

lau minėti 55 žymūs finaninkai, nors ir turėjo puis gyvenimo sąlygas, nebusveiki. Tik trys iš viso bugalima laikyti visiškai sveis. Jų tarpe 16 turėjo aukškraujo spaudimą, 14 svoris o didesnis, negu reikia, o turėjo aiškias širdies ligos nes.

Pasirodo, kad jie patys savo ikatai pakenkdavo laikydasi kenksmingų papročių. irta, kad jų didžioji dauguma iš ryto vykdami į darbą nevalgydavo pusryčių, o jau išrūkydavo po dvi-tris cigaretes. Savo "lunch" jie paskubom praryja, o pagrindinį valgį-pietus jie atideda pačiam vakarui.

Svarbiausia dėl jų pačių kaltės, dėl jų netikusių įpročių, jau vidurdienį jie jaučiasi pavargę, susierzinę ir dirbdavo toliau be malonumo ir pasitenkinimo.

Kai Chicagos gydytojai įsitikino, kad šis nuovargio jausmas priklauso nuo nervų sistemos funkcijų nusilpnėjimo, buvo pradėta ieškoti šio reiškino priežasčių ir padarytos išvados, jog cukraus trukumas kraujuje yra to viso pagrindas. Gydytojai ištirtiems pramonininkams nustatė naują dietą.

Nustatyta, kad cukrus patekęs į organizmą koncentruotame pavydale, kaip saldainiai, šokoladas, visoki kremai, pyragaičiai, uogienės ir vadinamoji "šaltakošė" tai jis, labai greit suviršinamas, bet taip pat greit iš organizmo ir dingsta.

Todėl, gydytojų nuomone, tikslingiau būtų sustiprinti maitinimą baltimais ir krakmolo medžiagomis. Tuo būdu organizmas taip pat pasigamina cukrų, tas cukrus į organizmą pamažu patenka, bet ir negreit iš jo dingsta. Žodžiu, reikia stengtis, kad kraujuje būtų būtinas cukraus kiekis, be kurio organizmo veikime tuojau atsiranda negalavimų.

Tad kiekvienas, kas dažnai jaučiasi nuovargį, turėtų pagalvoti, ar tai nepareina nuo cukraus trukumo jo kraujuje. O kokios dietos laikytis, žinoma, geriausia pasitarti su gydytoju. Kad nepasirodytų tas pats, kaip aniems Chicagos pramoninkams, kurie visi jautėsi "puikiai", bet jų tarpe labai maža sveikų žmonių tesurasta.

St. Krak.

Apskaičiuojama, kad dauguma moterų verkia bent kartą savaitėje, tuo tarpu, kai vyrui išsiveržia ašaros tik kartą į dvejus metus. Tik sulaukęs senatvės vyras žymiai dažniau pravirksta.

Pavasarinė suknelė

UNDER NEW STATE LAW YOU MAY NOW DEPOSIT UP TO $10,000.

Latest Quarterly Interest-Dividend **2%** Credited and Compounded Quarterly

A YEAR

On Regular Savings Accounts Interest starts from the first of every month on sums from $25. to $10,000.

Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 Broadway at Bedford Ave., 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.

YOUR DEPOSITS IN THIS BANK ARE FULLY INSURED UP TO $10,000. by Federal Deposit Insurance Corporation

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS: 8 — 10 ryte, 1 — 2 popiet, 6 — 8 vakare. Tel. EVergreen 8-9229

DR. TADAS SAVICKAS
1390 East 31st Street (kampas Avenue N)
VALANDOS: 1 — 2 popiet, 6 — 8 vakare, ir susitarus. Ofiso tel. ESplanade 7-1135. Buto tel. TAylor 7-8231

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street, Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. VIrginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706. Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. EVergreen 7-6858

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. — Mokslus baiges Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

MAX SCHWARTZ, M. D.

Buvęs Berlyno moterų ligų klinikos gydytojas.

177 E. 79th STREET, NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos: 12-2 ir nuo 6 iki 8 val. p. p.

Telefonas: BUtterfield 8-8717

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriamė Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje.

Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)

111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: EV. 4-3049

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividentas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000

684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

CAPPIELLO ĮSPĖJA:

Dabar laikas įsigyti tai, ko vėliau gali pritrūkti

Dabar kainos, palyginti, dar prieinamos

Cappiello — **krautuvėje dabar galima gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų, rašomųjų mašinėlių, dujomis bei aliejumi kūrenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.**

Cappiello — **krautuvė jau 35 metai, kai sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.**

Cappiello — **krautuvė gerai žinoma visiems lietuviams.**

Čia galima gauti lietuviškų plokštelių

Cappiello — **krautuvė turi specialų skyrių lietuviams, kuriam vadovauja Charles J. Marma.**

CAPPIELLO

706 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 8-7848.

SPORTAS IR LIETUVIAI

FUTBOLININKAI PRALAIMĖJO

Balandžio 15 d. New Yorko Lietuvių Sporto Klubo futbolo vienuolikė žaidė prieš DAFB aukštosios lygos meisterį Eintracht ir pralaimėjo 2-5 (0-2)). Rungtynės buvo dėl New Yorko State Cup. Tuo būdu lietuviai iš tolesnių šios taurės varžybų išbraukti.

Pirmą kėlinį Eintracht baigė 2-0, po pertraukos pasekmę pašokdino iki 5-0 ir tik tada mūsiškiai sugebėjo įvarčių santykį kiek apšvelninti (įvarčius įkirto puskairis puolikas Kalašinskas ir kairysis sparninis Gražys). Atrodo, šį kartą puolimai gerokai nesiklijavo. Eintracht paliko vientisos komandos įspūdį.

LSK sudėtis: Bagdonas, Miledis, Madziliauskas, Kligis, Steponavičius, Saldaitis, Meilius, Adomavičius, Sabaliauskas, Kalašinskas, Gražys.

KREPŠININKAI PENKTOJ VIETOJ

Brooklyno Lietuvių Atletų Klubo II krepšinio komanda Brooklyno E.D. YMCA Crurch lygos pirmenybių rungtynes baigė ir lentelėj atsidurė penktoj vietoj (iš 10-ties komandų). Mūsiškiai turėjo vargo su sudėtim ir tai atsiliepė kai kurioms rungtynėms. Vienas tik Daukša ištikimai tempė, nepraleido nė vieno žaidimo ir kiekvienose rungtynėse išžaisdavo pilną laiką. Beje, Daukša įtrauktas į lygos All Stars rinktinę.

Išsamų pirmenybių balansą paskelbsime kitą kartą.

SPORTININKŲ PASILINKSMINIMAS

Balandžio 14 d. Vyt. Balecko Winter Garden Tavern, Ridgewoode, patalpose buvo susirinkę futbolininkai, šachmatininkai ir šiaip sportininkų bičiuliai. Oficialioj dalyj buvo prakalbų, futbolininkams išdalinti ženkliukai ir kt. Vėliau pasiliksminta, grojant Alg. Kačanausko kapelai.

ŠACHMATININKŲ ŽINIAI

Š. m. balandžio mėn. 20 d. 7,30 val. LA Klube, 168 Marccy Ave., Brooklyn, N. Y. įvyks šachmatų žaibo turnyras arba šachmatų simultanas, kurį žadėjo duoti p. J. Repečka.

Visi šachmatininkai kviečiami dalyvauti. Pageidautina atsinešti ir savo šachmatus su lenta.

Be to, bus pasitarimas dėl veiklos, ypač, kad yra užmegsti ryšiai su kitais šachmatininkų klubais.

L. A. K. Šachmatininkų Sekc.

MIRGA MARGA

Pirmoji imigrantų banga iš Azijos Amerikos žemyną pasiekė per Alaską ir Kanadą, maždaug, prieš 15,000 metų.

Kai smuiku griežiama, tai jo styga virpa apie 260 kartų į sekundę.

Seniausias kardas, kuriam yra 5,000 metų, rastas pirmojo Uro karaliaus Faragono kape.

Didžiausias aerodromas pasaulyje yra Idlewild, netoli New Yorko. Jis užima 4,900 akrų žemės plotą.

NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

(Atkelta iš 5 psl.)

Nevykdyti šio įsakymo jie negalėjo ir aš jų visai nekaltinu, netgi įvertinu jų diskretiškumą šio "nuginklavimo" metu.

Tik išvykus 7-to pulko karininkams, mano karininkai apstojo mane ratu ir susijaudinę kalbėjo: "Pulkininke, 7-to pulko karininkai išeidami pasakė mums, kad tai pradžia gudų bataliono nuginklavimo, pagal Krašto Apsaugos ministro įsakymą!"

Palikęs batalioną fronte apsaugos rezerve Grinkiškio miestelyje, nuskubėjau pas kar. vadą generolą Žukauską ieškoti užtarimo. Deja, mano didžiam nusiminimui jis buvo išvykęs iš Kauno. Man teko eiti pas Krašto Apsaugos ministrą betarpiai. Prof. Šimkus mane priėmė. Aš karštai pradėjau jam skųstis neteisingu apkaltinimu man pavesto gudų bataliono, jo įsakymu pastarąjį nuginkluoti., atėmimu kulkosvaidžių... P. Šimkus nutraukė mano skundus tardamas: "Jau duotas įsakymas jums tuos kulkosvaidžius grąžinti, bet aš neleisiu generolui Žukauskui skleisti politiką kariuomenėje!"

Paskutinis profesoriaus sakinys mane daugiau negu nustebino! Man, menkam žmogeliui, pats ponas ministras reiškia nepasitenkinimą pačiu aukščiausiu mano viršininku, visos lietuvių kariuomenės vadu! Man buvo visai neįmanoma leistis į diskusijas ir nagrinėjimus. Tad pakilau nieko nelaukdamas, atsisveikinau. Nuėjęs iš p. ministro į Vyriausį Štabą iš pažįstamų karininkų sužinojau, kad gen. Žukauskas ir vice ministras Byla, po apsilankymo batalione pranešė Krašto Apsaugos ministrui apie paduoto skundo melagingumą ir neteisingai duotą įsakymą nuginkluoti visą kariškąjį vienetą.

Įvyko smarkus konfliktas tarp Krašto Apsaugos ministro ir kariuomenės vado.

Skubiai grįžtu į batalioną, su įsakymu 7-tam pulkui gražinti atgal paimtus iš bataliono kulkosvaidžius.

Gražinimas batalionui kulkosvaidžių turėjo labai didelės reikšmės, ypač gudų kareivių akyse. Tai buvo paneigimas kaltinimo išdavime.

DIDELIS gražus kambarys vienam ar dviem asmenims su teise naudotis virtuve. Prieinama kaina. Telefonuokiti: TR 5-9565, St. Donela.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

JONAS JAKAITIS
ir G. FEDORSHIK
MĖSOS KRATUVĖ
33 Siegel St., Brooklyn 6, Geriausi mėsos gaminiai Tautiečiai prašomi atsilankyti gausite skilandžių, balionių ir kitokių mėsos gaminių specialiai šventėms paruoštų.

W. J. DOWNER
Pirmas lietuvis vaistininkas Amerikoje.
229 BEDFORD AVE.,
Brooklyn 11, N. Y.

Viena gražiausių užeigų Brooklyne ir apylinkėje
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk, Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Įvairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
SEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

MALONI VIETA SUSITIKTI PO DARBO
RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRUS GĖRYMAI IR UŽKANDŽIAI
Savininkas — mūsų tautietis GEORGE RACHUN
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: HY 7-9758

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

ALBERTS BALDŲ KRAUTUVĖ
ALBERT ELICE, Sav. Įsteigta 1920 m.
Didžiausias įvairių baldų išpardavimas
Miegamųjų ir gyvenamų kambarių baldai. Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai.
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geros rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
246-48-50-52-54-56 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV. 7-4387

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street.
Tel. REgent 4-0257 BUtefeld 8-0561
Balandžio 20 iki 26 d. rodoma Amerikoje pirmu kartu
"KAIMO MONARCHAS"
Vaidina: Joe Stoecke — Elsie — Auinger — Karin Hardt — Lucje Englisch — Beppo Brem ir kiti. Be to nemirštantis Hebbelio dramatinis kurinys
"MOTINA IR VAIKAS"
Dalyvauja Henny Porten Peter Voss Fita Benkhof Walter Steinbeck.
Pabaigoje savaitės apžvalga.

The GLEN RESTAURANT
Puikiausi valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN. N. Y.
kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
Patogus privažiavimas:
BMT Subway — Canarsie Linija iki De Kalb Ave. Stoties

JOSEPH LACHOWICZ
BARAS IR RESTORANAS
ŠILTI VALGIAI IR ĮVAIRŪS GĖRIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIRĖJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA
Savininkai
101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

PERVEŽIMAS
keleivių, bagažų, prekių, daiktų ir t. t. mieste ir už miesto pagal pigiausią kainą. Skambinti kasdien nuo 6 ryto iki 10 val. vak. **CYpress 9-7879**

FIRMA VEIKIA 7 DIENAS PER SAVAITĘ
TRANSPORTATION BUREAU
2066 Anthony Avenue, New York 57, N. Y.

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-1241.

Generalinis dažymo kontraktorius
STANLEY PETRASH
Pataisymo — pertaisymo darbai
SENIAUSIAS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. VIrginia 9-6354

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

WILLIAM J. DRAKE
(Dragūnas)
ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PLACE,
Jamaica Estates 3, N. Y.
Tel. JAmaica 3-7722

Lietuviai advokatai
STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
Tel.: EVergreen 7-9394
BROOKLYN 11, N. Y.
CL. A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N.Y.
Tel. NEwtown 9-5972
ANT. J. WESLAN
(Vizianskas)
16 Court St. Brooklyn, N.Y.
Tel. MAin 5-1260

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y..
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius — **ALB. BALTRŪNAS-BALTON,** Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. — **J. B. SHALINS**
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Matas Stalionis, buvęs biznierius, senas mūsų laikraščio skaitytojas, praeito sekmadienio vakare sunkiai susirgo, ir tuojau buvo nuvežtas į ligoninę.

Dr. V. Paprockas, prieš keletą metų atvykęs iš tremties ir su šeima įsikūręs New Yorko apylinkėje, šiomis dienomis išlaikė valstybinius egzaminus gydytojo praktikai.

Al. Kumskis, žymus Chicagos demokratų veikėjas, kuris buvo atvykęs į A. Brazio koncertą New Yorke, kartu su žmona lankėsi Bostone.

I. Dilienė, nuoširdi mūsų laikraščio bičiulė iš East Orange, N. J., siunčia linkėjimus iš Miami Beach, Florida.

Ad. Šinkūnas, žinomas biznierius, savo užeigoje, 896 Belmont Ave. Brooklyne, suorganizavo žuvininkų klubą.

Dr. Alg. Vaitukaitis, brooklyniečių Prano ir Marijos Vaitukaičių sūnus, kuris Philmont, N. Y. praktikuoja mediciną, šiomis dienomis grįžo iš Floridos.

P. Lisauskas, vietos biznierius ir lietuviškos radijo programos direktorius, šiomis dienomis grįžo iš Pittsburgho.

P. Viščinis, mūsų laikraščio korespondentas Brockton, Mass., buvo atvykęs į tremtinių suvažiavimą, kuris buvo praeitą sekmadienį Brooklyne.

Dr. P. Vileišis buvo atvykęs iš Waterbury, Conn. dalyvauti praeitą sekmadienį įvykusiame tremtinių suvažiavime.

Marijona Šodeikienė, Vienybės skaitytoja iš Bronxo išvažiavo į Forest City, Pa. aplankyti savo giminių.

Valerija Kazlauskienė, gyv. 8642 76 st. Woodhaven, L. I., buvo nuvykusi į Washingtoną.

Gertruda Pociūtė, Newarko veikėjų Stasio ir Onos Pocių duktė, gegužės 5 d. išteka už Albino Jankausko.

Charles D. Behrens, prezidentas, praneša, kad Robert E. Weis yra paskirtas Kings County Savings Banko nekilnojamo turto paskolų vedėjo padėjėju.

APSIVEDA IR TUOJAU IŠEINA Į KARIUOMENĘ

Algirdas Bacevičius, vyresnysis Uršulės Bacevičienės, žinomos visuomenininkės, sūnus, birželio 9 d. susituokia su p-le Barbara Vermeulin iš New Jersey. Bet vedusiųjų džiaugsmui, atrodo, tebus skirta tik dvi savaitės, kurias jiedu praleis kažkur Maine valstybėje. Birželio 30 d. Algirdas išvyksta į kariuomenę, ir priimamas į karo mokyklą, kurią jis baigs po devynių mėnesių. Šiuo metu Algirdas Bacevičius lanko Manhattan kolegiją. Jaunesnysis Bacevičienės sūnus, kaip jau kartą buvo rašyta, savanoriu įstojo į karo laivyną ir šiuo metu yra New London Conn.

SUSITUOKĖ

Nancy Kazlauskaitė susituokė su Albinu Rekešium. Sutuoktuvės įvyko Apreiškimo parapijos salėje. Šliūbą suteikė kun. B. Kruzas. Iškilminiu metu giedojo vargoninko Sako vedamas choras ir solo operos solistė S. Griškaitė. Naujavedžiams pusryčius paruošė p. Kisielienė.

Vestuvių puota įvyko Apreiškimo parapijos salėje. Svečių buvo apie 350. Jaunavedžiai nuoširdžiai dėkoja p. Rekešiams už naują automobilį Crysler, kuriuo jie ir išvažiavo povestuvinėn kelionėn.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Lietuvių Studentų susiorganizavimo reikalas negali būti toliau atidėliojamas. Visi studijuojantieji New Yorke ir jo apylinkėse būtinia kviečiami atsilankyti kelių iniciatorių ruošiamam pasitarime balandžio 22 d., sekmadienį, 12:-15 val. Apreiškimo parapijos salėje.

Reikėtų susipažinti ir su čia gimusiais

W. J. Drake-Dragūnas

Prieš kurį laiką Vienybėje buvo rašoma apie "persodintus medžius". Tuo būdu norėta paminėti žymesnius naujuosius ateivius ir senuosius amerikiečius supažindinti su jais.

Visuomenę reikėtų supažindinti ir su čia gimusiais lietuviais, pasireiškusiais bendrame Amerikos gyvenime.

New Yorke seniau gyvenantiems gerai pažįstamas advokatas William J. Drake-Dragūnas. Lietuvių visuomenė jį ypač gerai pažįsta iš 1942 metų, kai jis kandidatavo į kongresą ir rinkimus pralaimėjo vos 1,200 balsų. Todėl jei už jį būtų balsavę bent 600 asmenų daugiau, mes tada ir, be abejo, šiandien kongrese turėtume lietuvį. W. J. Drakė-Dragūnas iš politinio gyvenimo nepasitraukė, ir girdima, kad jis artimoje ateityje vėl žada suaktyvinti savo veiklą. Būtų svarbu lietuviams turėti savo atstovas kongrese.

Advokatas W. J. Drake-Dragūnas studijavo Columbia universitete. Teisių mokslą baigė 1928 metais. Studijose jis pasižymėjo ypatingais gabumais, buvo gavęs New Yorko valstybės stipendiją.

Šalia nuolatinės advokato praktikos, jis iki 1944 metų buvo laivų statytojų sąjungos nuolatiniu juriskonsultu, o dabar yra sekretorius vienos didžiulės finansinės organizacijos, kurios nariai savo finansinius reikalus turi visoje Amerikoje.

Tvarkydamas šios finansinės organizacijos reikalus, W. J. Drake-Dragūnas taip pat advokatauja. Jis ypač daug patyrimo turi transakcijose ir naudingas biznieriams jų teisinių reikalų tvarkyme.

W. J. Drake-Dragūnas —pavyzdingas lietuvis. Jis gražiai kalba lietuviškai, jo tėvas, Andrius Dragūnas, buvo plačiai žinomas Brooklyno siuvėjams, nes pats buvo siuvėjų kontraktorius.

Advokatas W. J. Drake-Dragūnas New Yorko visuomenei žinomas ne tik kaip geras advokatas, bet plačiai pažįstamas visų mėgiamas veikėjas dėl savo paprasto, atviro lietuviško būdo. **Vl-js.**

PADĖKA

Pačiam gyvenimo vidurkelyje teko palikti brangią Tėvynę Lietuvą. Teko praraşti viską ir ieškoti naujų kelių savo ir savo šeimos egzistencijai. Tai buvo sunki ir atkakli kova už buvį.

Šiandien, išlaikius valstybinius egzaminus, susidarė man maloni proga atsikvėpti, todėl reiškiu padėką pirmon eilėn savo žmonai ir vaikučiams, bet taip pat švogeriui Vincui Trainiui ir jo žmonai, mano broliui, seserim ir švogeriui Petrui, o taip pat visiems draugams ir prieteliams, bet ypatingai Anicetui Simučiui, poniai ir pp. Čiurliams už dvasinį manęs pastiprinimą beruošiant tuos egzaminus. Visi jūs vienaip ar kitaip prisidėjote prie mano pasisekimo ir jeigu šiandien aš nuo to rūpesčio esu atpalaidotas, tai ne tiek yra mano, kiek jūsų nuopelnas, o taip pat ir lietuvio-prasčiokėlio, kuris savo triūsu ir darbštumu sugebėjo sukurti Lietuvoje moderniškas mokslo įstaigas ir išleisti mane į mokslus.

Visiems nuoširdus dėku!

Dr. V. Paprockas

KARIO KONCERTE

Kaip teko patirti dalyvaus operos solistė G. Augaitytė, A. Mrozinsko kvartetas ir visa eilė kitų meno pajėgų. Kario koncertas įvyks gegužės 20 d. Schwaben Hall salėje.

Brooklynietė Ona Šermukšnienė nesenai mirusi ir palikusi nuliudime savo vyrą Joną ir vaikus. (žiur. 2 psl.).

MIRĖ R. PLAUŠINAITYTĖ

Vienybės skaitytojų Plaušinaičių šeimą Richmond Hill ištiko net dvi, viena po kitos, skaudžios nelaimės. Praeitų metų pradžioje, po ilgos ir sunkios ligos, mirė ilgametis Vienybės skaitytojas Antanas Plaušinaitis,, dabar, štai, staiga — jo duktė Regina Plaušinaitytė, sulaukusi 41 m. amžiaus. Velionė buvo išvykusi į Floridą pataisyti savo sveikatos, deja, ten tuojau pateko į ligoninę ir balandžio 5 d. išsiskyrė su šiuo pasauliu. Palaidota šių metų balandžio 10 d. Kalvarijos kapuose. Liko giliai liūdinti motina Leokadija Plaušinaitienė ir velionės brolis Antanas. Reiškiame užuojautos likusiems Plaušinaičių šeimos nariams.

Lietuvių rašytojų suvažiavimas

Praeitą šeštadienį Chicagoje įvyko Lietuvių Rašytojų draugijos suvažiavimas. Prezidiume Aistis, J. Jankus ir A. Baronas. Rezoliucijų komisijoje—B. Babrauskas, V. Ramonas ir P. Janutienė-Orintaitė.

Išrinkta valdyba iš šių asmenų: B. Babrauskas, pirmininkas, V. Ramonas, vicepir. P. Gaučys, antras vicepirm. A. Baronas, sekretorius ir A. Šešplaukis —Tyruolis iždininkas. Revizijos komisija — A. Škėma, J. Kaupas, S. Pipiraitė Garbės teismas — J. Vaičiūnienė, J. Aistis ir L. Šimutis.

MESPETHO ŽINIOS

Lietuvių Auditorijos metinis seimas bus šeštadienį gegužės 5 d., Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 60-36 56 Drive, Maspeth, N. Y., 4 val. po pietų.

Po seimo bus „beer party" 8 val. vakare.

Lietuvių Piliečių Klubo pramogų komisija pranešė, kad Klubo metinis išvažiavimas bus rugpiūčio 5 d. Patricko darže, New Brunswick, N. J.

Vieta labai graži ir erdvi, yra ežeras, kur galima laisvai plaukioti ir didelis sodas bei salė.

Klubo moterų skyrius turėjo puikų parengimą šeštadienį balandžio 14 d., Klubo salėj.

Visi atsilankiusieji linksminosi su šokiais ir kiti vaišinosi gardžių pagamintų valgių ir alučio. **Vietinis**

Brooklyno skautai pirmą kartą viešai pasirodo lietuvių visuomenei. Jų linksmas ir vienintelis parengimas Jurginių proga įvyksta Apreiškimo parapijos salėje sekmadienį, bal. 22 d., 5 val. p. p.

Bus įvairi programa, po to šokiai. Pelnas skiriamas kilniems reikalams.

NAMŲ SAVININKAMS

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos, Brooklyn and Queens Home Owners In. narių susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio 20 d. 8 val. vakare, Leader Observer salėje, 80-30 Jamaice Avenue, Woodhaven, N. Y.

Šiame susirinkime bus svarbių pranešimų, todėl namų savininkai yra kviečiami būtinai dalyvauti. **Valdyba**

WAGNER TEATRE

Balandžio m. nuo 20 iki 26 pirmu kartu Brooklyne rodoma "Užburta Diena." Tai intriguojantį meilės tragedija. Dalyvauja Han Stuewe—Winnie Markus — Ernst Waldow ir kiti.

Be to, didžiulė liaudies filma "Ulli ir Marei". Dalyvauja Eduard Koeck — Ikose Exel Attila Hoerbiger — Anna Exel.

Pabaigoje savaitės — apžvalga.

Tremtinių suvažiavimas

Praeitą sekmadienį Brooklyne buvo susirinkę 7 rytinių valstybių tremtinių draugijų atstovai bendram pasitarimui svarbiaisiais šių dienų lietuvių reikalais.

Viso buvo šiame suvažiavime atstovaujami daugiau kaip septyni tūkstančiai tremtinių. delegatų buvo 77.

Suvažiavimą atidarė parengiamojo komiteto vardu A. Keturakis. Pradžioje sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Į prezidiumą buvo pakviesti A. Bendorius, P. Viščinis ir inž. A. Jurskis. Rezoliucijų komisijoje buvo šie asmenys: A. Sodaitis, Alg. Leonas, Jonas Jasiukevičius, dr. P. Vileišis, J. Giedraitis, A. Keturakis ir J. Pažemeckas.

Suvažiavimą sveikino Lietuvos Konsulas New Yorke J. Budrys. Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas L. Šimutis savo kalboje pažymėjo, kad ALT studijų komisija ir Illinois Tremtinių valdyba išdirbo Amerikos lietuvių bendruomenės organizavimo projektą. Šią žinią suvažiavimas sutiko ovacijomis.

Suvažiavimas išrinko nuolatinį komitetą, kurs rūpinsis šios apylinkės tremtinių reikalais. Komiteto sudėtis ši: A. Saulaitis, P. Viščinis, A. Bendorius. V. Alksninis, A. Novickas, P. Vileišis, K. Mockus, A. Keturakis, A. Jurskis, B. Nemickis, J. Grigalaitis ir V. Jasaitis. Kandidatais liko: kun. V. Dabušis, Pr. Vainauskas, A. Leonas, V. Kuzmickis, A. Giedraitis ir Br. Kulys..

Į Amerikos Liet. Bendruomenės organizacinį komitetą atstovais išrinkti A. Saulaitis ir P. Vileišis. Kitus du turės parinkti seniau įsikūrusių lietuvių organizacijos.

LIETUVIAI LOJALUMO PARADE NEW YORKE

Amerikos veteranų lygos organizuojama Loyalty Day Parade šiais metais įvyks balandžoi 28 d. Amerikos Lietuvių Taryba turėjo šiuo reikalu savo posėdį ir nutarė kviesti lietuvius atkyviai dalyvauti šioje lojalumo demonstracijoj.

Smulkesnė parado programa bus paskelbta kitą savaitę. Asmenys ar organizacijos, norinčios papildomų žinių šiuo reikalu, kreipiasi į M. Kižytę, Liet. Inform. Centras, New Yorke, tel. BEetman 3-1398.

PAKLAUSYKITE

gamtos balso. Nėra skausmų, negali kūnas būti sužalotas, be mūsų žinios. Skausmas yra draugiškas įspėjimas: kas nors yra netvarkoje. Kada ligos atveju norima šį įspėjimą paslėpti, tik tuo ligos šaknis nepašalinama, o tas gamtos įspėjimas tampa pavojumi.

CHIROPRAKTIKA

yra mokslas — ne skausmų pašalinimui, bet panaikinimui priežasčių, kurie juos sukelia.

JOHN D. PETTEI
CHIROPRACTOR
(Kalba vokiškai)
68 FRESH POND ROAD.
Brooklyn, N. Y. (Ridgewood)
HEgeman 3-4536.

GUDŲ ATEIVIAI AMERIKOJE

Senesnė jų imigracija gal ir yra gausi, nes daug jų teko sutikti farmose ir miesteliuose, bet ji buvo nesusipratusi ir neteko girdėti apie jų bet kokias net smulkias draugijas. Neteko girdėti ir apie atskiras parapijas. O jau atskiros spaudos tai tikrai jie neturėjo. Mažesnė jų dalis pritapo prie lenkų parapijų iš religinių sumetimų, bet į lenkų draugijas neįsiliejo. Dauguma gi buvo įtraukta į rusų ir ukrainiečių draugijas ir net kalbos atžvilgiu tarp šių trijų — rusų, ukrainiečių ir baltgudžių — ilgesnis bendradarbiavimas išsivystė į kažkokį bendrą žargoną su anglų kalbos priemaišom. Bene juokingiausias, bet toms trims tautoms natūralus ir suprantamas žodis "peremuchovali" atitiks lietuvių "persimūvinom".

Prieš kelis metus ir baltgudžiai Amerikoje susilaukė naujos, visiškai kitokios, emigracijos. Tarp naujai atvykusių yra daug gydytojų, agronomų, inžinierių ir kitokių, baigusių universitetus. Jau Vokietijoje gudai buvo pasidalinę į dvi, vieną su kita, kovojančias sroves. Per mažai pažįstu tų dviejų srovių ideologinius skirtumus. Vienai jų vadovauja Abramčikas, o kitai — profesorius Radaslau Astrouski, kaipo Bielorusų Centrinės Rados prezidentas. Ta kova tęsėsi ir čia Amerikoje. Abramčikas jau porą kartų buvo ir pats Amerikoje ir vėl išvyko į Europos centrus. Deja, dėl jo "krivičių" grupės yra daug nesiskumų ir abejonių. Mums artimesnė yra Astrouskio grupė. Kol kas ta grupė rado sau daugiau šalininkų ir tarp senesnės imigracijos. Naujakuriai greit susirado vietas ir pasirūpinę kasdienine duona, tuoj ėmėsi organizacinio darbo ir nesigaili tam laiko, apsideda mokesniais ir apsčiai aukoja. Atvykusieji daugumoje apsigyno New Yorke ir jo apylinkėse, ypatingai New Jersey valstybės miesteliuose. Pernai pavasarį pirmą kartą turėjo viešą pobūvį New Yorke, o šimet toks pat jų pasirodymas jau sutraukė kelis šimtus. S. m. vasario 11 d. South River, N. J. įvyko pirmasis Amerikos baltgudžių kongresas. Savo rezoliucijose jis tarp kitko nutarė: užmegzti ryšius bendram darbui su ukrainiečių, lietuvių, latvių ir estų organizacijomis. New Jersey jau pasirodė ir pirmas jų laikraštis "Bielaruskaja Tribuna", kurio išėjo 5 numeriai. Iš jo matyti, kad jau pernai rudenį South River, N. J. įsteigta pirma (provoslavų) parapija, pasidavusi arkivyskupo Michailo jurisdikcjai, kuris yra Konstantinopolio patriarcho Amerikoje ekzarchas. Tame pat Nr. 5 yra ir pranešimas iš Los Angeles, Calif. apie lietuvių Vasario 16 d. minėjimą, kuriame sveikinimus nuo baltgudžių perdavė Česlovas Najdziuk. Jis metus studijavo Vilniaus universitete ir ten pramoko lietuviškai.

Jonas Klajūnas

THE **STANLEY THEATRE**
7th AVE TARP 41 IR 43 GATVĖS, N. Y. C.
JOSEPH SCHMIDT'O ISTORIJA
(Ein Lied geth um die Welt)
Nuostabiai graži muzikinė filma vokiečių kalba
ARTKIMO FILMA RUSŲ KALBA
SLAPTA BRIGADA
Filma iš partizanų veiklos vokiečių okupacijos 1941-42 m.

BROOKLYNO VAIDINTOJŲ TRUPĖ
Š. M. BALANDŽIO 29 D.
APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE,
HAVEMAYER IR NO. 5th ST., BROOKLYN, N. Y.
5 val. po pietų
PAKARTOTINAI
vaidina Keturakio 3 veiksmų komediją
AMERIKA PIRTYJE
Režisuoja dramos aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS
Dekoracijos dail. ČESLOVO JANUŠO
Po vaidinimo šokiai, grojant muz. Alg. Kačanausko orkestrui. Taip pat ir geras bufetas.
Bilietų kainos $1.75 ir $1.50. Šokiams tik $1.00
Bilietai gaunami: J. Ginkaus, saldainių krautuvėje, 495 Grand St., Gabijoje, 340 Union Ave. ir vaidinimo dieną prie įėjimo. Ten pat prašome keisti ir nepanaudotus premjeros bilietus. Vietos numeruotos. Pradžia punktualiai.

NAUJIENA! NAUJIENA! NAUJIENA!
Vytautas Beleckas
Žinomas sportininkas, Amerikos lietuvių jaunimo veikėjas, spaudos bendradarbis, buvęs tremtinys, neseniai įsigijo, pertvarkė, pagražino ir atidarė
WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Su puikiu baru, restoranu ir didele sale susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems sociališkiems pobuviams.
VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI.
1883 Madison Street (Prie Forest Ave. stoties)
Brooklyn 27, N. Y. (RIDGEWOOD)
Tel.: EV. 2-9586

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.
Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!
E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).